N° 30
16e JAARGANG
25—7—61
10 F
WEEKBLAD
IN NEDERLAND 75 Ct

KUIFJE

HET BLAD VOOR DE JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

EVENTJES OPTILLEN,
PROSJOETTO,
OM TE ZIEN WAT ER
ACHTER ZIT...

KAMPEREN

JE hebt vakantie en je gaat met je ouders of met je vrienden kamperen. Je zoekt een mooi en rustig plekje, ver van het stadsgewoel, de drukte en het stof. Je legt je lekker languit op het gras en je kijkt naar de groene boomkruinen en naar de hoge blauwe lucht. Je vindt het zalig, je snuift met genoegen de frisse geur op van het hooi, je volgt met de blik een dartel eekhoorntje en je luistert naar het gekwetter van de vogels. Je moet je tent opslaan, een vuur aanleggen en je eigen potje koken. 's Avonds zit je rond het kampvuur en je luistert naar hetgeen je vrienden te vertellen hebben. Je voelt je blij en dolgelukkig...

't Is rond het kampvuur dat er vaak een vriendschap ontstaat die heel het leven duurt !

Kuifje

Kuifje presenteert een schilder :

Botticelli

Geboren te Florence in 1444 en overleden op 17 mei 1510 !

ZIE je die tekening, Fra Filippo Lippi ? Vind je ze mooi ? De pater boog zich over het werk dat zijn vriend hem toonde en kon zijn bewondering niet verbergen.

— Prachtig ! Hoe bevallig. Hoe voornaam ! Wie heeft dat doek geschilderd ?

— De kleine Sandro Filipepi, de zoon van de schoenlapper... Die ken je toch wel. Het kereltje werkt bij zijn broers, die twee dikke lijstenmakers...

— O, ja Alessandro di Botticelli (Alessandro de ton). Die knaap kan andere dingen doen dan lijsten vergulden ! Vertel hem dat ik hem in mijn atelier verwacht.

ZO debuteerde een kleine jongen van veertien jaar, die onder de naam Botticelli, een van de roemrijkste schilders van zijn eeuw zou worden. Tien jaar later had zijn kunst reeds vermaardheid verworven in Florence en de jonge schilder mocht bogen op de bescherming van de familie Medici. Lorenzo I, bijgenaamd Il Magnifico (de Prachtlievende), heerser van Florence, bestelde bij Botticelli talrijke werken o.a. « Primavera » en « De geboorte van Venus » dat als zijn meesterwerk beschouwd wordt. Prins Lorenzo overlaadde zijn gunsteling met geschenken. Hij gaf hem de opdracht om de villa's van Poggio en Spedaletto te decoreren. Op verzoek van paus Sixtus IV stond de rijke mecenas zijn hofschilder een poosje af om aan de Sixtijnse kapel te werken. Toen de schilder ouder werd schilderde hij religieuse onderwerpen : Madonna's, Piëta's, enz...

De stijl van Botticelli is zeer karakteristiek. Uit zijn werken straalt een verfijnde, melancholische gratie en wanneer we een doek van de Italiaanse meester bekijken, zouden we eerder denken dat het getekend dan geschilderd werd. De zucht naar pracht en praal van Lorenzo II Magnifico heeft waarschijnlijk een invloed uitgeoefend op de schilderstijl van Botticelli, die graag goud en fluweelachtige tinten in zijn doeken verwerkte.

Tijdgenoten van Botticelli : In Duitsland : Dürer en Hans Holbein ; in Nederland : Hiëronymus Bosch ; in Vlaanderen : Quinten Matsys en in Italië : Raffaël en Leonardo da Vinci.

MOED

t werk maakt deel uit van een groot schilderij, dat de zeven ugden voorstelt en bestemd was voor het Handelsgerechtshof van Florence. Het doek werd voltooid in 1470.

BOTTICELLI

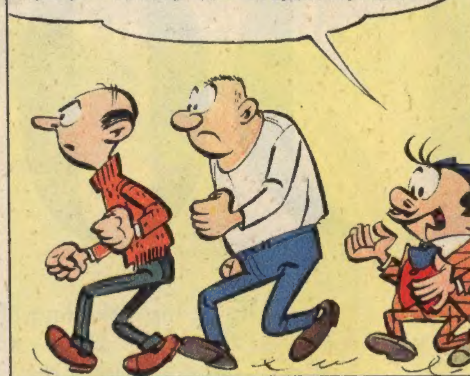
Een portret van de meester, zoals hij zichzelf zag in « De Aanbidding der Wijzen », een doek dat geschilderd werd in opdracht voor bankier Del Lama.

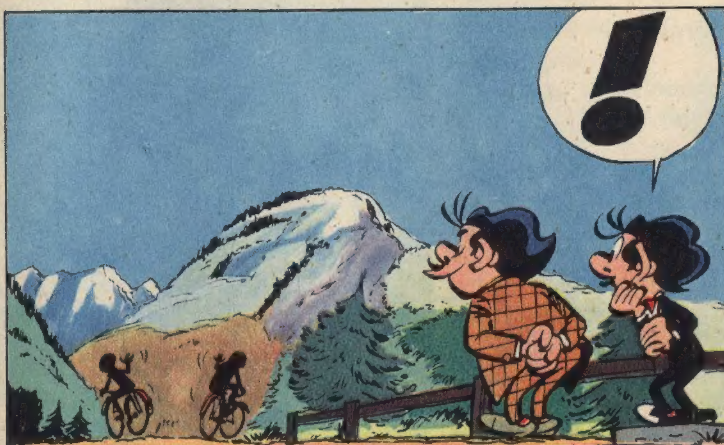

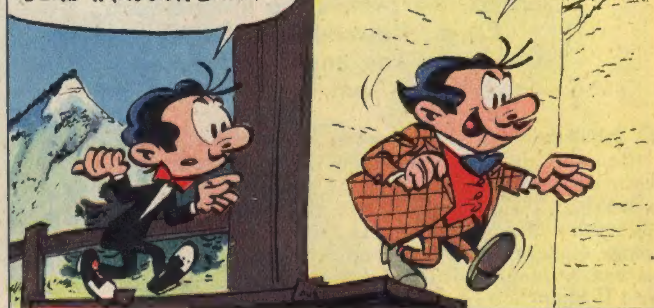
SPAGHETTI IN

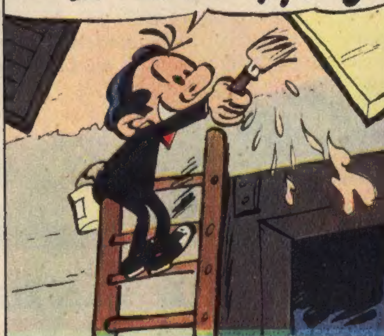

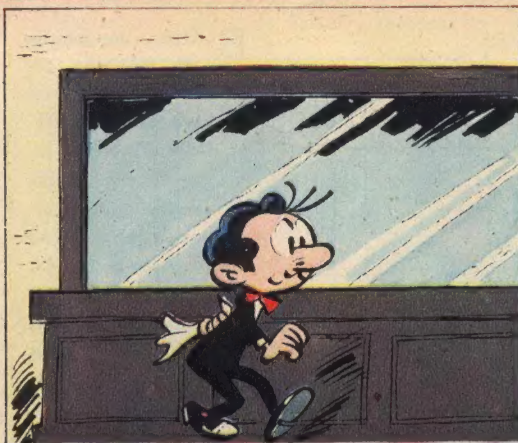

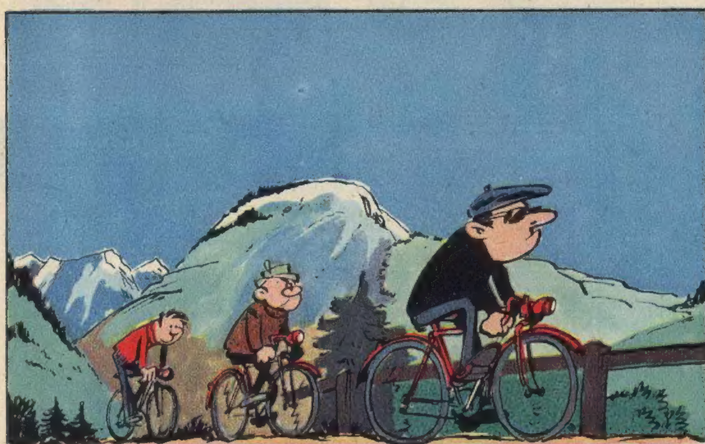
GOUD IN DE WIELEN

DOOR **ATTANASIO**
TEKST GOSCINNY

De arme Spaghetti heeft heel wat moeilijkheden met zijn allereerste klant...

SPEEL MET ONS MEE!

NIET KNOEIEN

BEKIJK aandachtig de tekening gedurende één minuut en klap dan je KUIFJE dicht. Tracht je nu te herinneren welke de verschillende voorwerpen zijn die Bob Binn, Archibald, James, en Bobke bij zich hadden. Dit is een prachtige gelegenheid om je opmerkingsvermogen te toetsen. En vergeet niet ook je vrienden op de proef te stellen!

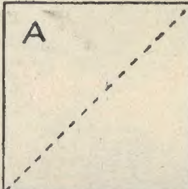

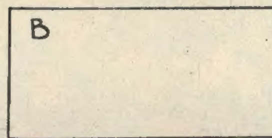
ONS KNUTSELHOEKJE

EEN KLAPBUS

HIER volgt dan een tip om in een minimum van tijd en met enkele eenvoudige voorwerpen een klapbus te maken. Je hebt er een dunne, lange, glazen buis voor nodig die je bij de drogist krijgen kan. Schuif in het ene uiteinde van de buis een houten stokje dat er precies in past, een potlood bijvoorbeeld. Let er op dat het stokje niet te dik noch te dun is, anders werkt je klapbus niet. Zieze! Je klapbus is reeds kant en klaar! Als projectiel kan je het best stukjes aardappel gebruiken. Plaats het projectiel zoals op de tekening aangeduid staat. Wanneer je op de zundstift drukt, zal je stukje aardappel met kracht naar het doelwit vliegen.

HERSENWERK

BOUW met vierkant A en rechthoek B een vierkant C, waarvan de zijden evenlang zijn als de diagonaal van vierkant A.
Om vierkant C te bekomen moet je, volgens een bepaalde manier, de twee delen van vierkant A — in twee verdeeld — en de vier delen van rechthoek B — in vier verdeeld — samenvoegen.

GOOCHELEN

HET MUNTSTUK

IK kan raden in welke hand je een muntstuk verbergt, Nepo... Daar geloof ik niets van, Bob Binn!

Nepo schijnt te twijfelen, vrienden, maar niets is makkelijker dan dit goocheltoertje! Vraag aan een van je vrienden om een muntstuk uit zijn zak te halen en het vóór zich op tafel te leggen.

Ga nu een eindje van hem vandaan en draait hem de rug toe, terwijl je de volgende instructies geeft:

— Steek je hand in de lucht en laat de andere langs je heen hangen. Leg nu de hand die je hebt laten hangen op het muntstuk, zodat je er het muntstuk volkomen mee verbergt. Leg nu de andere hand er naast op tafel!

Je kan de instructie herhalen, indien je maar niet vergeet welke hand je op het muntstuk deed leggen: die welke in de lucht stak, of die welke neerhing...

Hebben jullie het al gesnapt?

Eenvoudig, he? Indien je het echter niet weet, dan maakt dit goocheltoertje veel indruk op je vrienden. Je moet de beide handen van je vriend goed bekijken. De hand die een poosje in de lucht bleef steken zal tamelijk wit zijn, vermits het bloed naar de arm gelopen is en de hand die naar beneden hing zal roziger gekleurd zijn. Indien je dus goed kijkt, zal je makkelijk raden onder welke hand het muntstuk verborgen ligt.

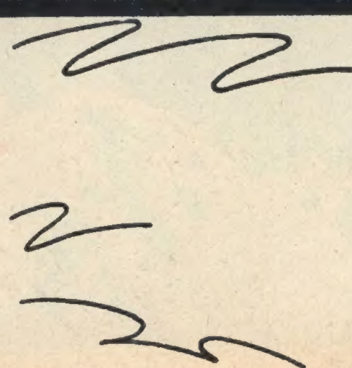
HET HOEKJE VAN DE ZIZMEN

Ziz uit nummer 18

Dit zijn de 6 puikste tekeningen die door onze lezers ingestuurd werden. Bravo, aan alle jongelui! Ze zijn van: 1. G. Britte (Bergen); 2. R. Aalpol (Holland); 3. De Witte (Deurne); 4. M. Hauwen (Poperinge); 5. D. Deru (Brussel); 6. D. Curio (Gent).

ONZE NIEUWE ZIZ

Maak volgens deze lijnen een tekening naar keuze met Oost-Indische inkt.

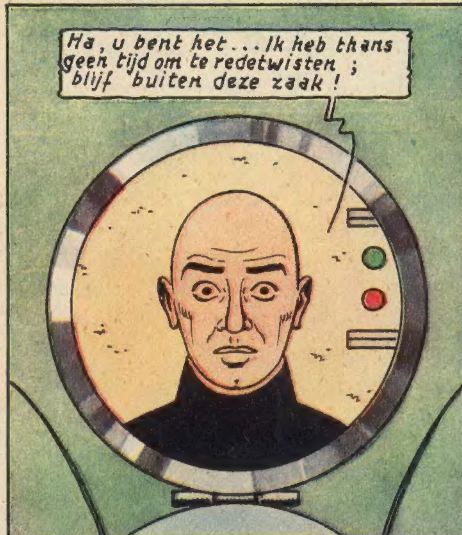

DE DUIVELSE VALSTRIK

Dr Focas, die de leiding heeft genomen van een Opstandige Beweging, werd door de Sublieme Raad gehypnotiseerd. Hij is nog slechts een willoos werktuig in de handen van Krishma...

DOOR EDGAR P. JACOBS

HET GELAAT VAN DR. FOCAS VERSCHIJNT OP HET MINUSCUUL SCHERM. OP VERONTWAARDIGDE TOON ZEGT HIJ...

MORTIMER IS HOOGST VERBAASD EN ANTWOORDT:

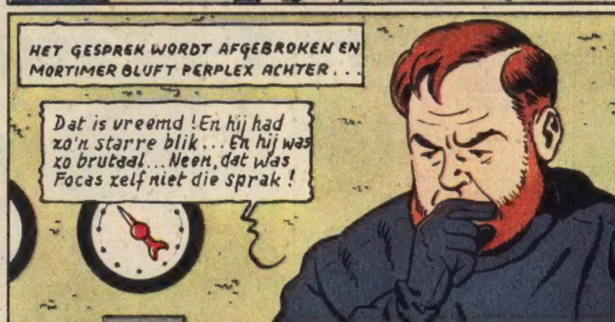
KRISHMA BEGRIJPT DAT FOCAS DOOR ZIJN SCHULD TE VER IS GEGAAN, EN DER TELEPATIE, LEGT HIJ HEM EEN PAAR VRIENDELIJKE WOORDEN IN DE MOND..

HET GESPREK WORDT AFGEBROKEN EN MORTIMER BLIJFT PERPLEX ACHTER...

EN EENSKLAPS REALISEERT MORTIMER DAT ER IETS NIET IN DE HAAK IS...

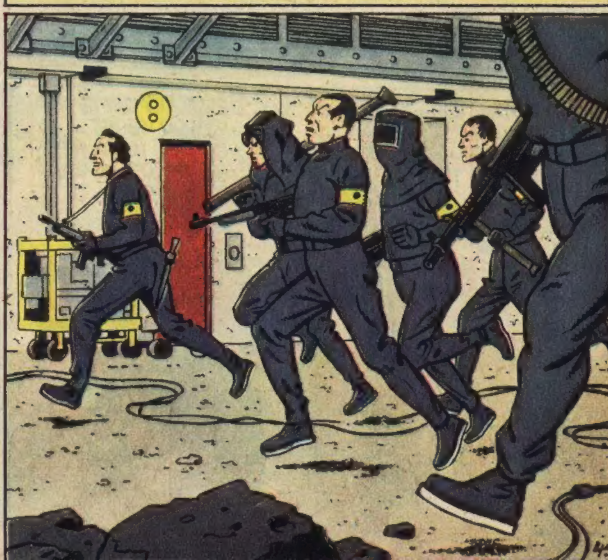
MORTIMER TRACHT OPNIEUW MET FOCAS IN VERBINDING TE KOMEN, MAAR TEVERGEEFS...

EN EENSKLAPS NEEMT HIJ EEN KLOEK BESLUIT..

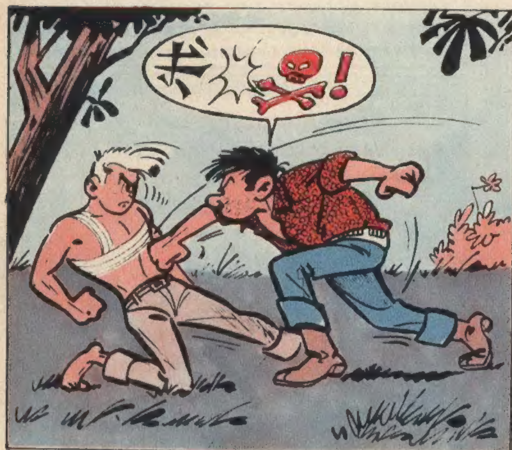
IN EEN OOGWENK IS IEDEREEN VAN KOP TOT TEEN BEWAPEND EN ALLE GETROUWEN REPPEN ZICH NAAR DE UITGANGEN VAN DE VERBODEN STAD..

IN DE DIAMANTEN

Carlos en zijn handlanger trachten te vluchten met de Tapir, maa

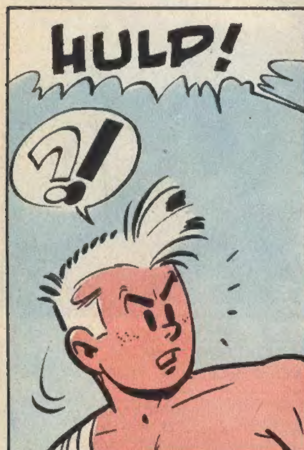

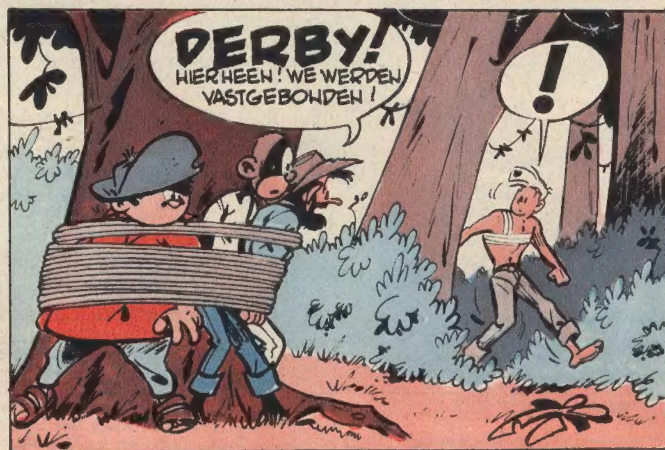

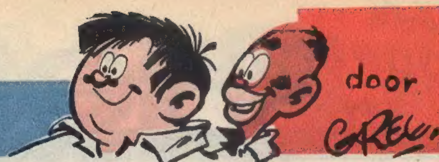

VAN BORO-BORO

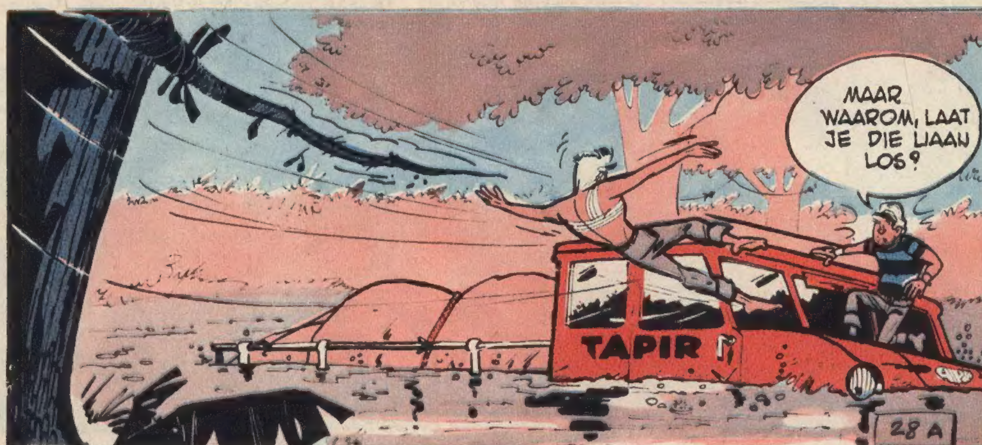
ck Derby komt een stok in de wielen steken...

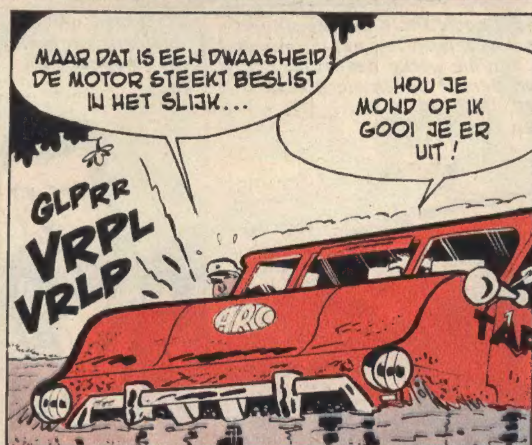

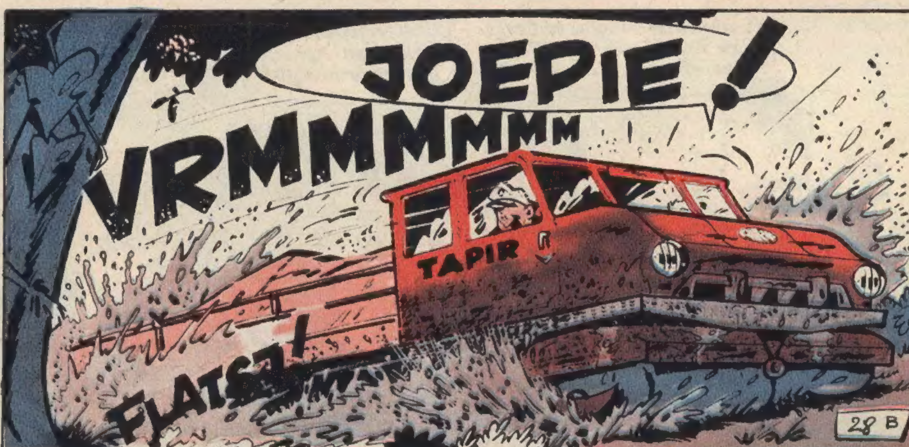

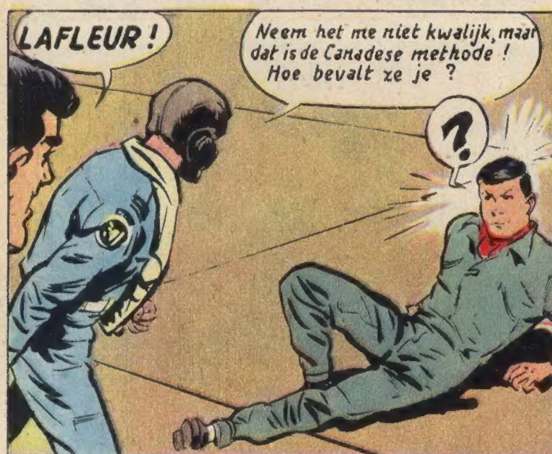
DAN COOPER in

Het Escadrille

De piloot die Dan op een haar na deed te pletter stort

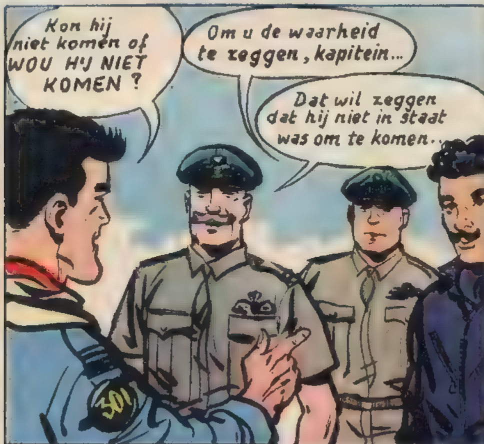

van de JAGUARS

DOOR A.WEINBERG

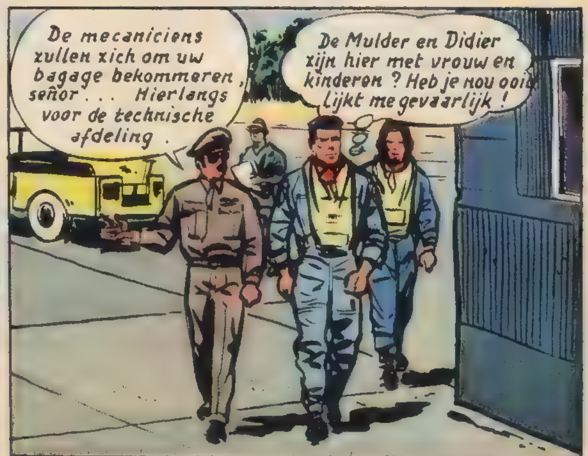
...hijnt niet te beseffen wat hij heeft gedaan...

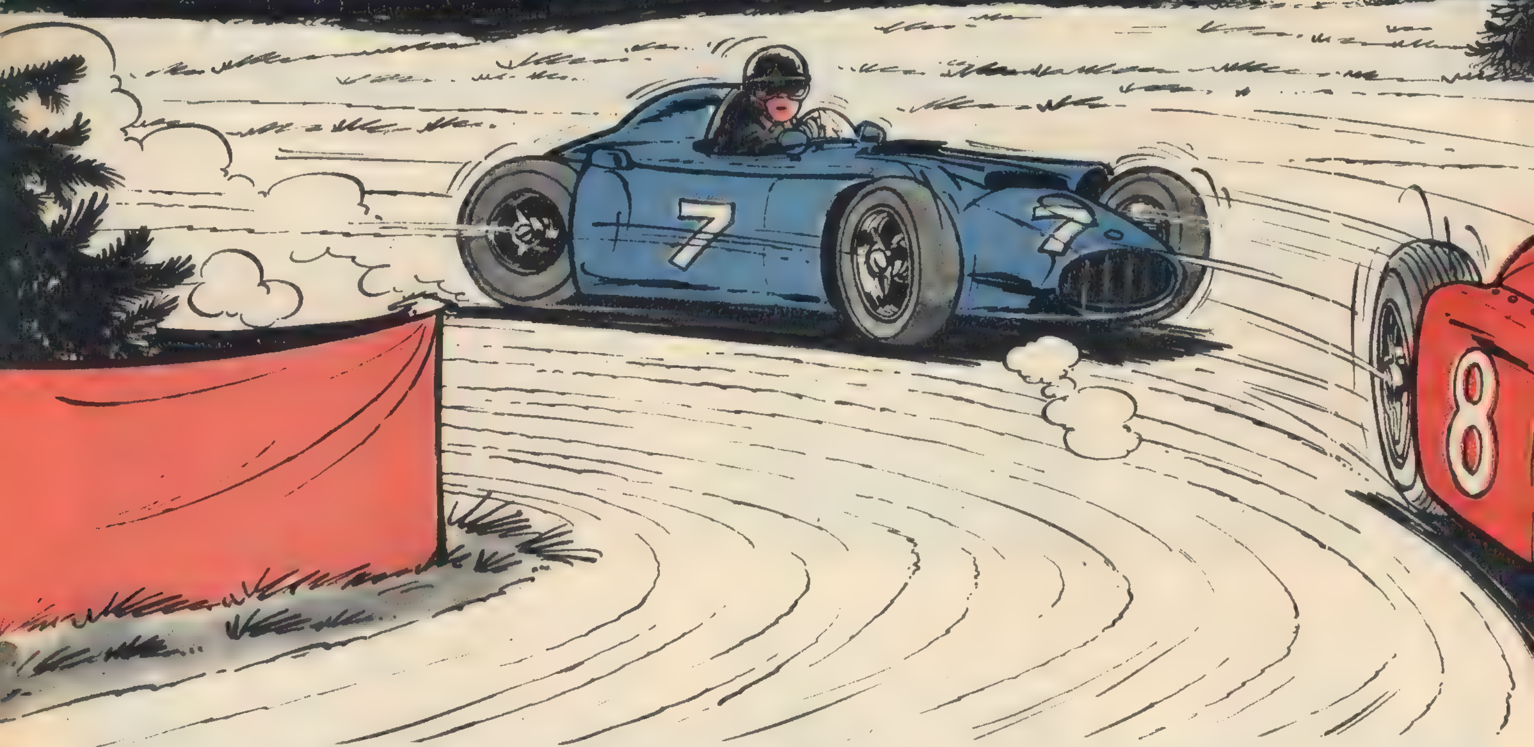

HET is misschien een beetje verwonderlijk dat Vincenzo Lancia, die zelf een zeer knap racer en officiële inrijder van Fiat was, zijn levenlang hardnekkig weigerde zijn eigen wagens aan competities te laten deelnemen. Bekijkt men de zaak een beetje grondiger, dan snapt men onmiddellijk de redenen die Vincenzo Lancia daarvoor had : het in de strijd werpen van heuse racewagens was financieel niet renderend voor de firma. Dit heeft echter niet belet dat Lancia steeds op de hoogte was van de technische nieuwigheden, geboren uit de ervaringen opgedaan in de wedrennen.

HET was onder de leiding van de zoon van Vincenzo, dat Lancia af en toe een Gran Turismo 2 liter — gewijzigd en lichter gemaakt — in de strijd wierp, zo bv. in 1952, in de Mille Millia. De Lancia Gran Turismo eindigde op de derde plaats, na Bracco op Ferrari en Kling op Mercedes.

Uit de ervaringen opgedaan tijdens deze wedrennen, werd er een nieuwe échte sportwagen geboren, met een motor V-6 met vier nokkenassen (twee per rij). De cylinderinhoud werd van 2.700 op 3.300 cc gebracht. Deze wagen was interessant om zijn remsysteem, nl. vier trommelremmen vooraan aan weerszijden van de koeler. Zij werkten op de voorwielen zoals een transmissie en men zou ze kunnen vergelijken met een voorwielaandrijving. Achteraan waren de trommels aan het differentieel verbonden. Deze oplossing verminderde de niet opgehangen massa aanzienlijk en verbeterde de afkoeling van de trommelremmen. Hetzelfe systeem werd later gebruikt door Mercedes in de Zilverpijl en 300 SLR, d.w.z. voor de wagens die het competitieseizoen 54-55 zouden beheersen. Dan kregen we de grote overwinningen van Lancia : Targa Florio, Mille Millia en de Panamerikaanse race. Herinneren we er even aan dat het op een Lancia was dat racer Eugenio Castellotti beroemd werd. Nadien ging hij over naar Ferrari.

Wij mogen tevens aanstippen dat de twee Belgische kampioenen John Claes en Olivier Gendebien op een Lancia 2.500 G.T. schitterende resultaten boekten in Luik-Rome-Luik.

Formule 1

1954

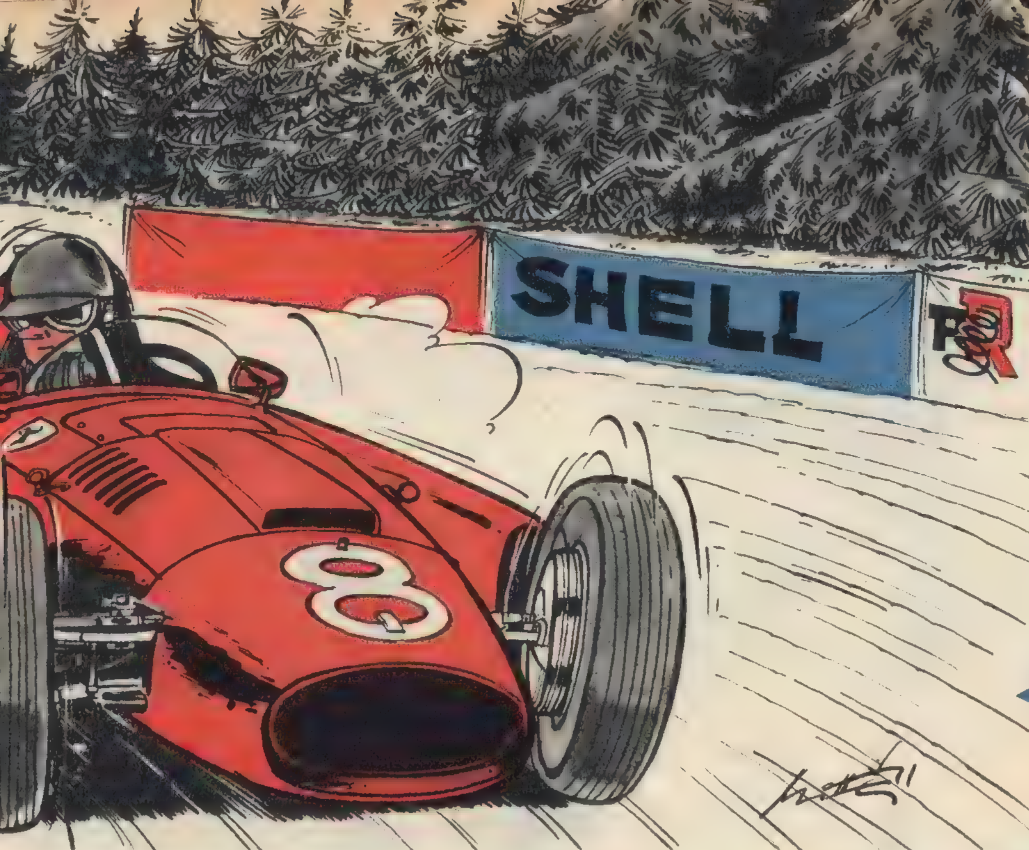
Grote Prijs van Barcelona... Voor de eerste maal namen de Lancia's V-8 Formule 1 er aan deel. Ze werden gebouwd door ingenieur Vittorio Jano, die de beroemde Alfa Romeo P.2 in 1924 en de Alfa Romeo Monoposto 1932 had ontworpen.

Villoresi moest na de eerste ronde opgeven. Ascari won in iedere ronde twee seconden op zijn rivalen, in de zestiende ronde had hij echter een mechanisch pech en moest de strijd staken.

1955

De Grote Prijs van Argentinië... Ascari streed hadnekkig gedurende twintig ronden tegen Fangio op Mercedes en Gonzales op Ferrari. In de een en twintigste ronde moest hij er echter het bijltje bij neerleggen. Er haperde wat met de wegligging van de Lancia !

Monte Carlo... Fangio en Moss waren verplicht de strijd te staken en Ascari was de grote leider, maar dat wist hijzelf niet. Misschien herinner je je het ongeluk nog : Ascari miste zijn bocht en dook hals over

LANCIA IN DE STRIJD !

Links : de Lancia Formule I 2.500 cc van 1955. Rechts de Ferrari-Lancia 1956.

De laatste versie van de Ferrari-Lancia 1957.

kop de Middellandse Zee in. Als bij wonder kwam hij ongedeerd uit het water... Vier dagen later echter, op 26 mei, vond hij de dood te Modena aan het stuur van een Ferrari.

Francorchamps... Laatste officiële wedren van Lancia. Eugenio Castellotti deed een grote inspanning tijdens de proefritten en maakt de beste tijd. Maar tijdens de race zelf kan hij niet halen tegen de veel sterkere Mercedes-wagens van Fangio en Moss. Zijn wagen sloeg over de kop en hij moest de strijd staken.

Ferrari erfde dan al het materiaal van Lancia en Castellotti ging over naar de Scuderia.

1956

De Lancia-Ferrari's halen prachtige successen en zouden Fangio toelaten opnieuw de titel van wereldkampioen in de wacht te slepen. Het is op een Ferrari dat Paul Frère ditzelfde jaar de tweede plaats behaalde in de Grote Prijs van Francorchamps.

1957

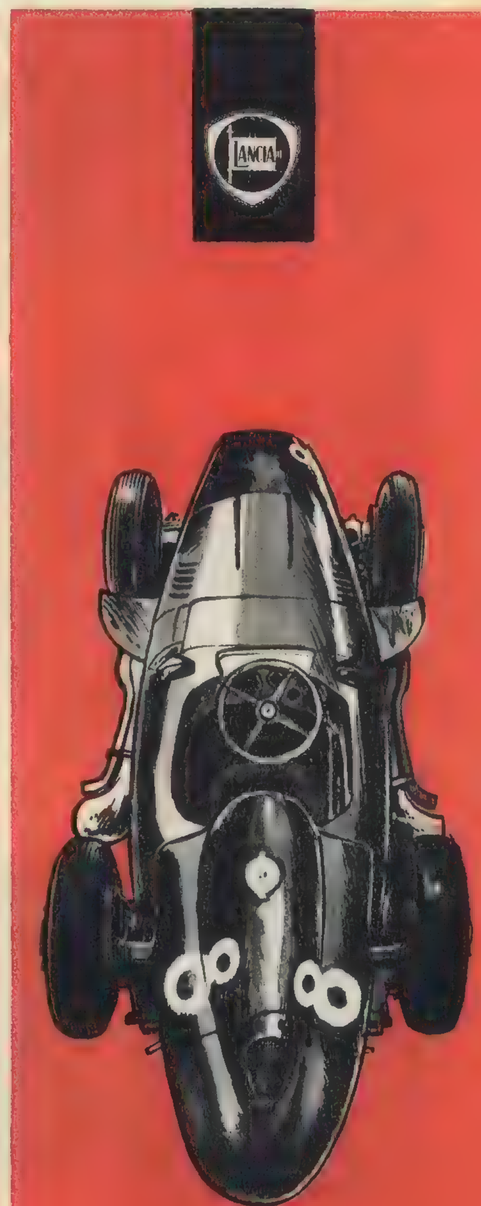
De Ferrari-Lancia's verschenen op de racebaan zonder hun zij-reservoirs en zijn daardoor veel fijner van lijn, maar in drie jaar tijd heeft de autotechniek een grote vooruitgang gemaakt en Ferrari moet er ernstig aan denken iets nieuws te creëren.

Lancia en de carrossiers

Lancia is op de ingeslagen weg voort gegaan en heeft, net zoals in de eerste jaren van haar bestaan, frames gebouwd die konden bekleed worden door de beste koetsenmakers. Een van de mooiste wagens die je kan zien is beslist de **Florida II** met de mechaniek van de Flaminia en het koetswerk van Pininfarina.

Thans werkt Lancia regelmatig samen met vijf beroemde carrossiers : Pininfarina, Touring, Zagato, Vignale en Viotto.

De snelste Lancia-wagen is de **Flaminia Sport Z.** Het is in de grond een gewone Flamina Sport, waarvan het koetswerk lichtjes werd gewijzigd en waarvan het mechanisch gedeelte nog eens speciaal werd bewerkt door Zagato. De z.g. « voorbereide versie » geeft 178 PK SAE met 6.000 omwindingen per minuut. De motor wordt gevoed door drie dubbele Solex carburatoren. Het gewicht van de wagen is teruggebracht tot op 1100 kilo en de inhoud van het benzinereservoir is van 57 tot 100 l gestegen. In deze versie heeft de Flaminia een topsnelheid van 228 km per uur.

DE WRAAK VAN

Anthraciet is binnen gedrongen bij professor Surboem, die het zi

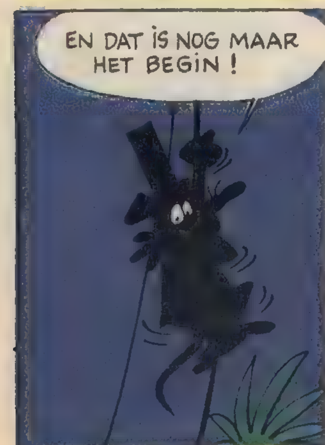

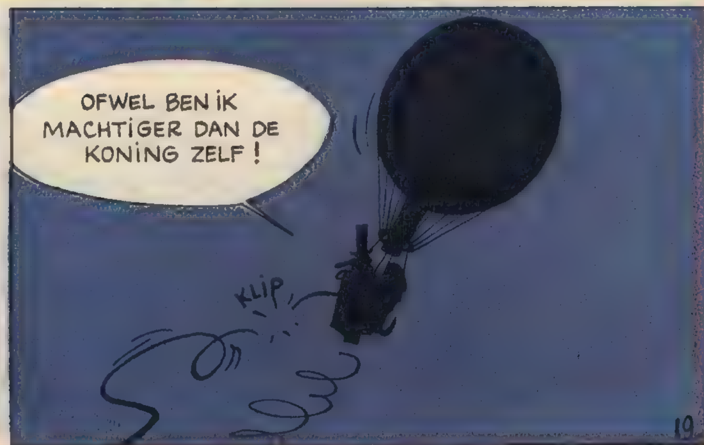

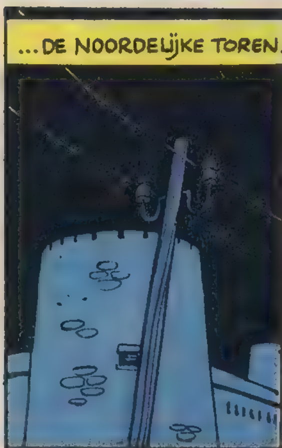

ANTHRACIET

DOOR R.MACHEROT

beklagen dat hij het waarheidsserum heeft uitgevonden...

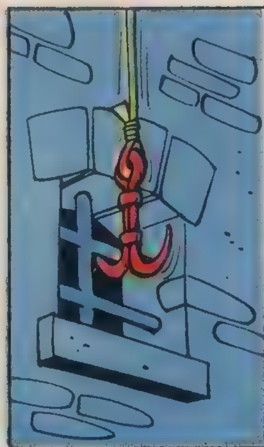

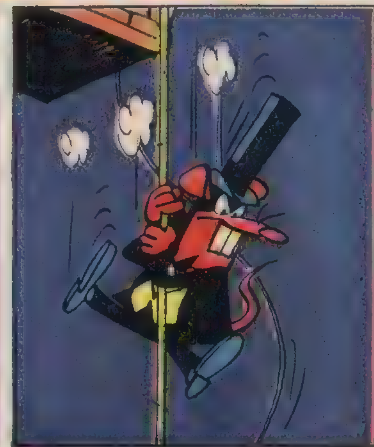

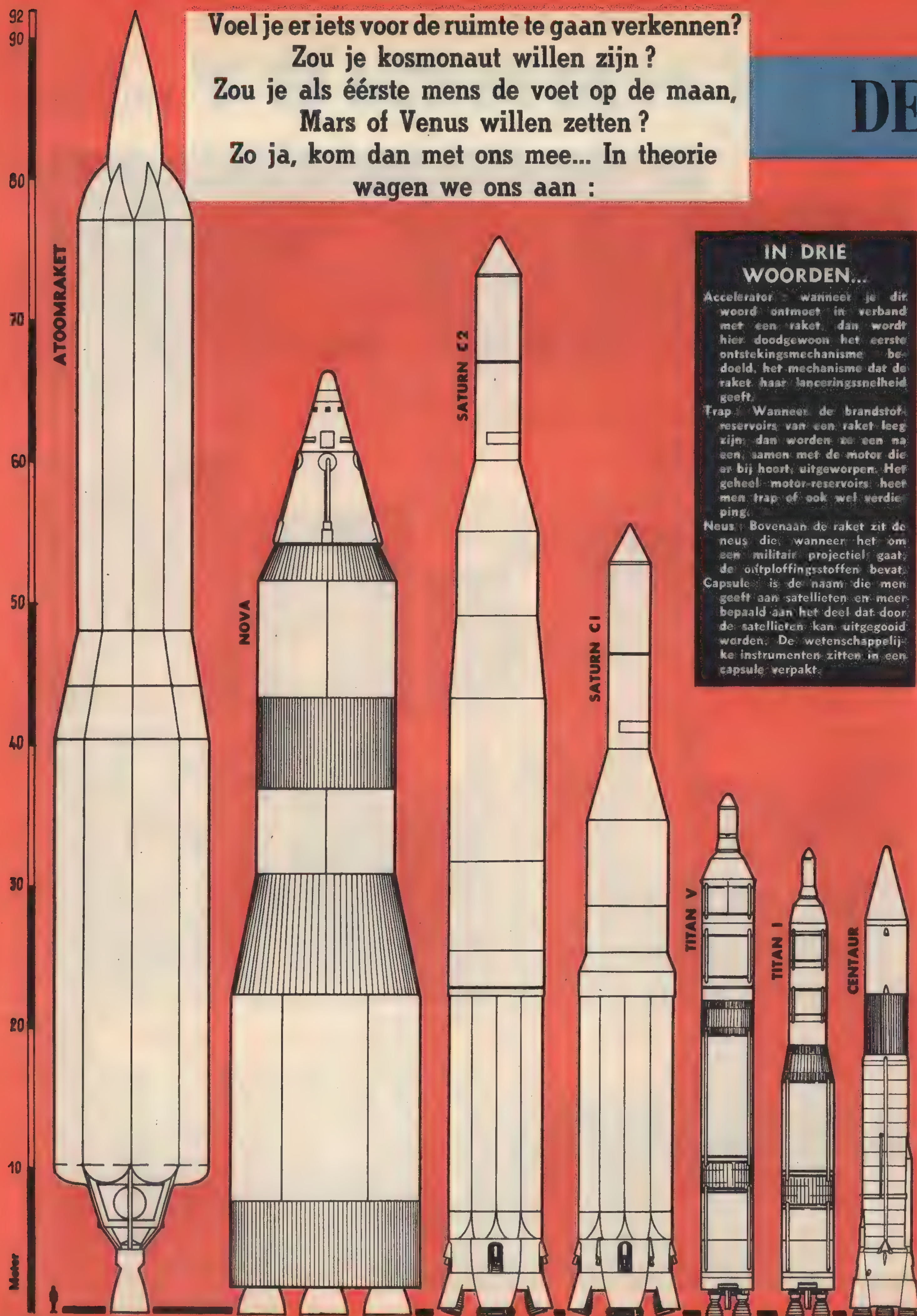

WORDT VOORTGEZET

Voel je er iets voor de ruimte te gaan verkennen?
Zou je kosmonaut willen zijn ?
Zou je als éérste mens de voet op de maan,
Mars of Venus willen zetten ?
Zo ja, kom dan met ons mee... In theorie
wagen we ons aan :
DE
IN DRIE WOORDEN...
Accelerator : wanneer je dit woord ontmoet in verband met een raket, dan wordt hier doodgewoon het eerste ontstekingsmechanisme bedoeld, het mechanisme dat de raket haar lanceringssnelheid geeft.
Trap : Wanneer de brandstof-reservoirs van een raket leeg zijn, dan worden ze een na een, samen met de motor die er bij hoort, uitgeworpen. Het geheel motor-reservoirs heet men trap of ook wel verdieping.
Neus : Bovenaan de raket zit de neus die wanneer het om een militair projectiel gaat, de ontploffingsstoffen bevat.
Capsule : is de naam die men geeft aan satellieten en meer bepaald aan het deel dat door de satellieten kan uitgegooid worden. De wetenschappelijke instrumenten zitten in een capsule verpakt.
92
90
80
70
60
50
40
30
20
10
Meter
ATOOMRAKET
NOVA
SATURN C2
SATURN C1
TITAN V
TITAN I
CENTAUR

VEROVERING VAN DE KOSMOS

JOERI GAGARIN was de éérste kosmonaut en na hem heeft ook Allan Shepard een tochtje in de ruimte gemaakt. Men kan beide ruimtereizen wellicht niet met elkaar vergelijken, maar ze zijn alle twee zeer belangrijk en ze openen in de letterlijke en in de figuurlijke zin van het woord oneindige perspectieven. Sedert de eerste Spoetnik in zijn baan om de aarde draaide, ging de ruimtetechniek met reuzenschreden vooruit.

DE technici van alle landen ter wereld ontwerpen en vervaardigen raketten die in de loop van de jaren steeds krachtiger zijn geworden en steeds hoger in de ruimte kunnen stijgen. In het begin waren de raketten uitsluitend bestemd voor militaire doeleinden. Nadien wijzigde men er enkele details aan en men ging ze gebruiken om de ruimte wetenschappelijk en methodisch te onderzoeken.

Vandaag publiceren we enkele raketten. Je kent ze waarschijnlijk reeds, maar hier heb je ze dan bij elkaar. Onze lijst is lang niet volledig en we geven slechts 18 Amerikaanse, twee Engelse en een Franse raket. Het spijt ons dat we geen raketten uit Sovjet Rusland kunnen publiceren. Men weet dat de Sovjettechnici een grote voorsprong hebben, maar men kent zo weinig details. De technici van het Westen zijn van mening dat de raketten in de Sovjetunie afgeschoten ten minste de afmetingen hebben van de Amerikaanse Saturn, die slechts over drie jaar zal kunnen gebruikt worden. Men weet verder dat de Russen een grotere vracht kunnen satelliseren en dat zij een krachtiger brandstof gebruiken. Blijven we echter voorlopig bij de raketten waarover we enkele gegevens bezitten en beginnen we met de kleinste :

VERONIQUE

Het is eigenlijk maar een raketje. VERONIQUE is slechts 7 m lang, doormeter 0,70 m, gewicht 1.400 kg. Ze heeft de Franse technici toegelaten de hogere lagen van de atmosfeer heel eventjes te verkennen. Véronique is een zeer eenvoudige raket, ze bestaat slechts uit een trap (of verdieping). In haar neus heeft ze 60 kg instrumenten. Die neus komt met een parachute weer naar beneden. Over enkele weken zal men proefnemingen doen met de Super Véronique, een raket die zoals haar naam het reeds duidelijk zegt, groter en zwaarder is dan de Véronique.

BLACK KNIGHT

ZWARTE RIDDER, dat is de naam die de Engelsen hebben gegeven aan hun eerste raket die gebruikt wordt voor wetenschappelijke doeleinden. Ze werd gebouwd door Saunders-Roe. Ze is een beetje groter dan de Véronique, nl. 10,16 m lang en ze weegt bij het opstijgen ongeveer 3.000 kg. De eerste Black Knight werd gelanceerd in september 1958. Sedertdien gingen er een half dozijn de lucht in en alle proefnemingen met deze raket gelukten.

Op het ogenblik dat haar vier raketmotoren uitdoven, bevindt de Black Knight zich op een hoogte van 130 km en heeft een snelheid van meer dan 13.000 km per uur. Het doel van deze raket is echter niet zo zeer hoog te stijgen ; wel moet zij de studie toelaten van de lichamen die uit de ruimte terug in de atmosfeer van de aarde komen.

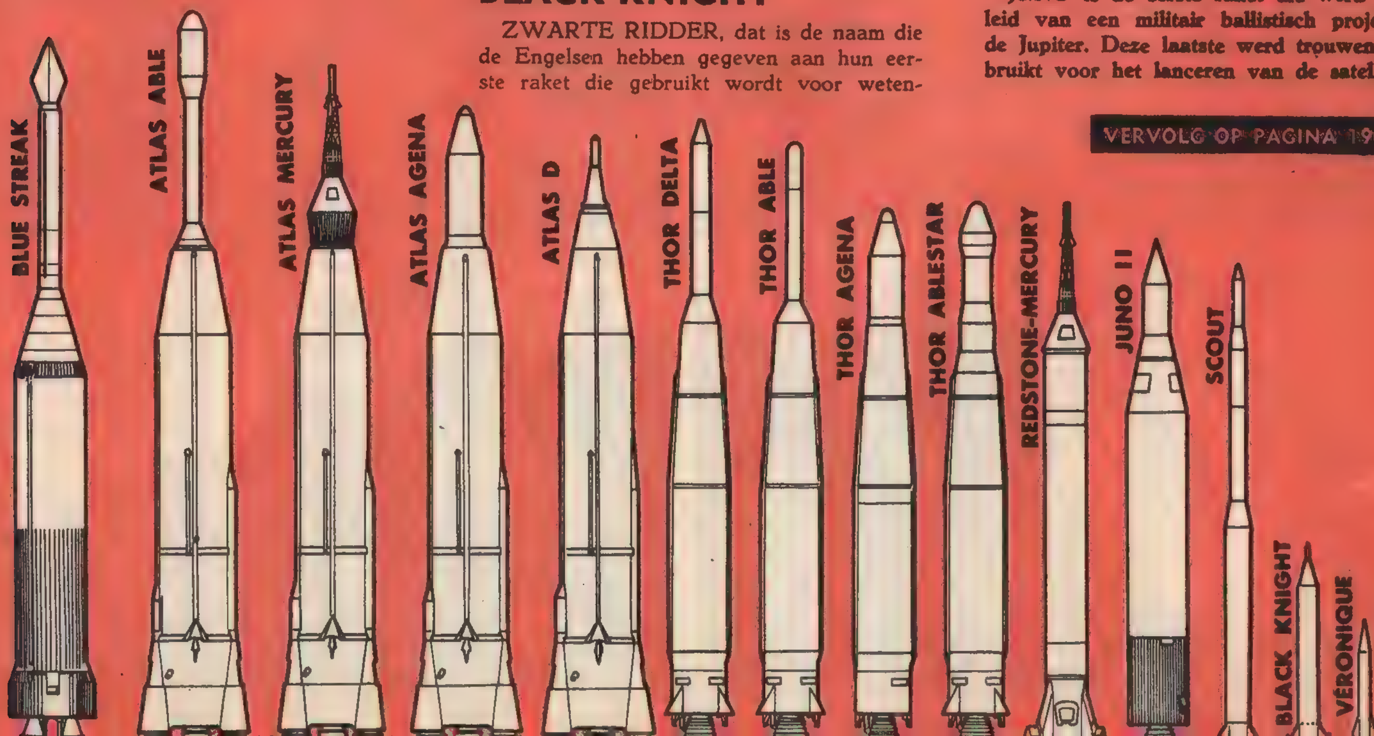
SCOUT

De SCOUT, gebouwd door Chance Vought in de Verenigde Staten, hebben we je reeds voorgesteld. We willen nog even herhalen dat de Scout een viertrapsraket is en dat ze voor het eerst werd gelanceerd op 1 juli 1960. De Scout kan een lading van 45 kg tot op een hoogte van 8.000 km brengen of een satelliet van 68 kg in een baan rond de aarde schieten op een hoogte van 480 km. De Scout is 22 m lang en weegt bij het lanceren 16.600 kg. In de Scout wordt geen vloeibare brandstof gebruikt, doch een vaste brandstof in de vorm van poeder.

JUNO II

JUNO is de eerste raket die werd afgeleid van een militair ballistisch projectiel, de Jupiter. Deze laatste werd trouwens gebruikt voor het lanceren van de satellieten

VERVOLG OP PAGINA 19

TON en TINNEKE

KAARTLEGGEN

door Attanasio

DE VEROVERING VAN DE KOSMOS

VERVOLG VAN PAGINA 17

die men de naam Explorer heeft gegeven. Het is een viertraps-raket. Heel wat proefnemingen mislukten, maar ten slotte kwam er toch een Explorer in zijn baan.

REDSTONE-MERCURY

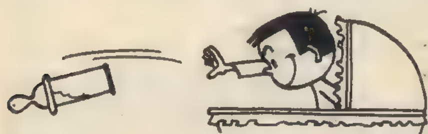
Een ballistisch projectiel, dat de Duitse V2 als voorvader heeft. REDSTONE betekent rode steen. Deze raket was de eerste die in gebruik werd genomen door de artillerie van het Amerikaanse leger. Ze kan een afstand afleggen van 320 km. Het ontstekingsmechanisme is te ingewikkeld en daarom heeft deze raket reeds uitgediend. Onder de naam Jupiter C en na een heleboel wijzigingen te hebben ondergaan, werd ze gebruikt voor het lanceren van de eerste Amerikaanse satellieten. Het is een Jupiter C die Allan Shepard, de eerste Amerikaanse kosmonaut, in de ruimte heeft gebracht. Zijn vlucht duurde zoals je misschien nog weet vijftien minuten. Hij bereikte een hoogte van 160 km. Op onze tekening zie je een Redstone waarop een Mercury-capsule gemonteerd is.

THOR

De THOR werd gebouwd door Douglas. Ze kan 2.800 km afleggen. Oorspronkelijk alleen bestemd voor bombardementen, zijn er thans versies die kunnen gebruikt worden voor het lanceren van satellieten. Op de tekening zie je vier versies van de Thor :

1. De THOR ABLESTAR, 24,20 m lang, gewicht 47.600 kg bij het lanceren. Deze raket werd gebruikt voor het afschieten van de satellieten Transit 1-B, 2-B, 2-A en Courier 1-B. Ze bestaat uit een Thor en een boventrap van de Ablestar.

2. De THOR AGENA, die werd gebruikt voor het lanceren van het grootste deel van de 23 Discoverers. Ze bestaat uit een Thor en een tweede trap met een capsule vervaardigd door Lockheed (Agena) en een motor Bell Hustler, die samen de satelliet Discoverer vormen. De Thor Agena is 23,80 m lang en weegt iets meer dan 49.000 kg.

3. De THOR ABLE, een Thor met als tweede en derde trap de gewijzigde elementen van een Vanguard-raket. De Vanguard lanceerde de eerste Pompelmoes. De Thor heeft een stuwkracht van 74 ton. Het geheel is 26,85 m lang en weegt 47.625 kg. De Thor Able heeft Pioneer 1 en Pioneer 5 gelanceerd. Verder ook de Explorer 6 en de Tiros 1.

4. De THOR DELTA gelijkt sterk op de Thor Able. Het is een drietrapsraket, maar ze is veel sterker dan de Thor Able en de besturingsinrichting werd verbeterd. De Thor Delta kan een satelliet van 130 kg in een baan brengen op een hoogte van 480 km of 45 kg nog veel hoger brengen. De Thor Delta is 27,40 m lang en weegt op het ogenblik van het vertrek 48.260 kg.

ATLAS

De CONVAIR ATLAS is net als de Thor een militair projectiel, dat gebruikt wordt voor wetenschappelijke doeleinden. Op onze tekening krijg je er dan vier versies van, alleen de eerste is uitsluitend voor militaire doeleinden bestemd. De Atlas D kan in zijn neus een atoomlading meenemen over een afstand van 14.500 km. De Atlas Able en Agena zijn een samensmelting van de Atlas en daarop een trap van de Agena, net zoals voor de Thor. In de versie Able is de Atlas 30,28 m lang, in de versie Agena 29,90 m. De Atlas Agena werd gebruikt om de satellieten Midas (de Verspieders of Spionnen) in hun baan te brengen. In theorie kan de Atlas Able een vracht van enkele honderden kilo's op de maan brengen. In het raam van het Mercury-project, zal de Atlas moeten dienen om een bewoonde capsule in haar baan te brengen. De Atlas + een Mercury-capsule is 28,80 m lang.

BLUE STREAK

De eerste zware Britse raket, de Havilland BLUE STREAK, kan in theorie de Britse atoombom vervoeren. Als militair projectiel heeft de Blue Streak echter afgedaan en dit in de eerste plaats om financiële redenen. Je moet weten dat de Blue Streak nooit is opgestegen! In Australië zijn er echter wel lanceerbases vanwaar men ze zou kunnen afschieten. De Britten trachten de Europese landen te interesseren voor de Blue Streak, maar dit niet omwille van haar militaire waarde, wel om te worden ingezet voor wetenschappelijk onderzoek van de ruimte. De Blue Streak zie je hier met twee trappen, afgeleid van de Black Knight. Ze zou aldus een gewicht van 450 kg 480 km hoog kunnen brengen.

CENTAUR

De CENTAUR werd afgeleid van de Convair Atlas. Ze zal voor het eerst gelanceerd worden in de herfst van dit jaar te Cap Canaveral. Ze heeft een lengte van 32,90 m en zal satellieten van 4,5 ton in hun baan kunnen brengen. Deze satellieten kan men reeds vergelijken met de grote Spoetniks.

De Centaur zou eveneens de Surveyor — dat is een automatisch laboratorium dat thans in de Ver. Staten wordt gebouwd — in het jaar 1962 op de maan moeten kunnen brengen.

TITAN

De TITAN is een projectiel voor militaire doeleinden en opvolger van de Atlas. We brengen de Titan hier in zijn twee versies. Eerste versie : 30 m lang, gewicht 100 ton, kan 10.000 km afleggen. Tweede versie : gewicht 122 ton, kan 21.000 km afleggen. Deze versie zal nog gewijzigd worden om het ruimtevaartuig Boeing Dyna Soar in zijn baan te kunnen brengen.

SATURN

Nog dit jaar zullen de Amerikanen zeer waarschijnlijk een proef doen met de grootste satelliet die ze ooit hebben gebouwd, nl. de SATURN. De eerste versie C-1 heeft drie trappen, en is 45 m hoog. De tweede versie C-2 is 55 m hoog. De C-1 zal pas kunnen gebruikt worden in 1964 en zal dan satellieten van 4.080 kg in de ruimte kunnen brengen. Over de mogelijkheden van de C-2 weet men nog niets af.

NOVA

De Amerikanen zeggen dat hun raket NOVA de eerste Amerikanen op de maan zal kunnen brengen. De Nova is een echt monster, dat 67 m lang is en ongeveer 3.000 ton (!) zal wegen. De Nova zou een satelliet van 131 ton op een hoogte van 550 km brengen, of een gewicht van 45 ton op de maan. Wanneer de Nova voor het eerst zal gelanceerd worden, weet men nog niet.

ATOOMRAKET

We geven hier een schets van 't Douglas-ontwerp : een raket van 92 m lang met een gewicht van 262 ton, die uitgerust zou worden met een atoommotor. Deze raket zou mensen kunnen meenemen voor een reisje rond Mars en terug, een uitstapje dat drie jaar zou duren. De raket is licht voor haar afmetingen. Zij is zo lang omwille van de zuurstofreservoirs die ze moet meenemen voor de werking van de atoommotor. Verder alles wat nodig is om drie mensen gedurende drie jaar in het leven te houden, een voertuig om de oppervlakte van Mars te gaan verkennen en een capsule om terug naar de aarde te keren.

Met deze atoomraket eindigen we dan onze tocht.

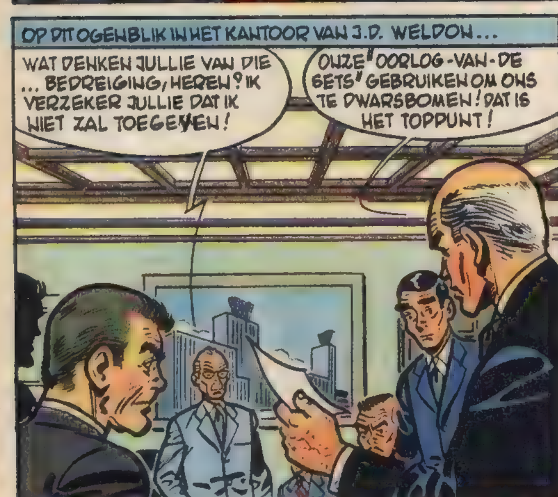
Toen de geleerden tien jaar geleden beweerden dat de mens de ruimte zou verkennen en tochten zou maken naar de maan en Mars, glimlachten de meeste mensen een tikje ongelovig. Nu weet iedereen dat men zich in de naaste toekomst kan verwachten aan het feit dat Russen of Amerikanen (of misschien beiden tegelijkertijd, wie weet!) geland zijn op de maan...

JIMMY TORRENT JARI in DE LAATSTE

Berthault heeft gezworen Larry Parker te helpen. Zullen de jonge

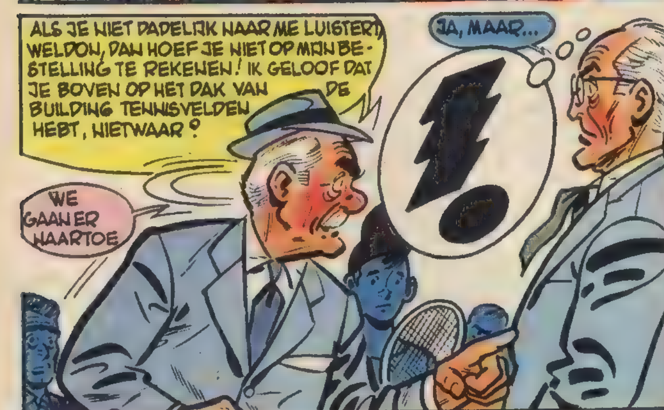

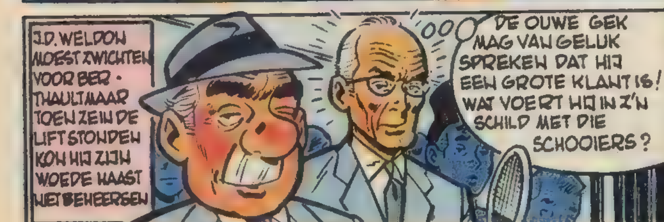

KANS van Larry PARKER door RAYMOND REDING

nnisspelers hun court mogen behouden ?

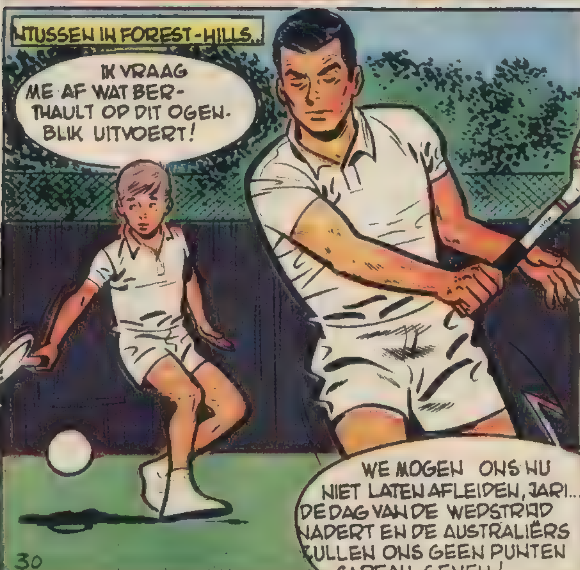

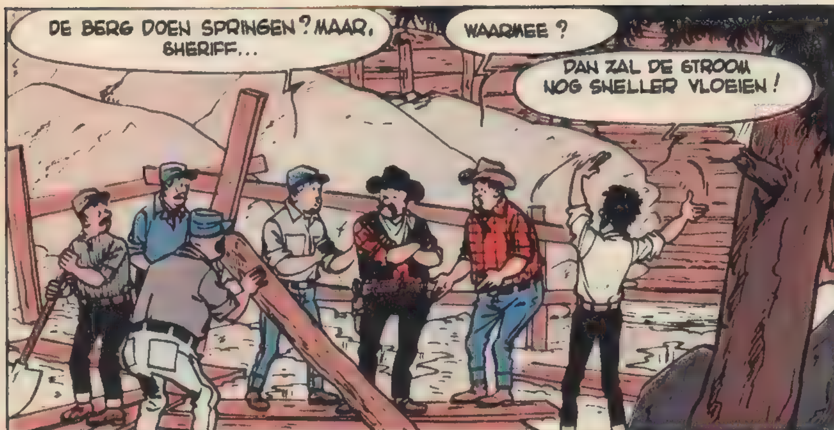

WORDT VOORTGEZET

HET KR

Dog Bull, sheriff van Montana, worstelt me

DOOR TIBET ★ SCENARIO GREG

UITVAT

en ernstig probleem · de dooi.

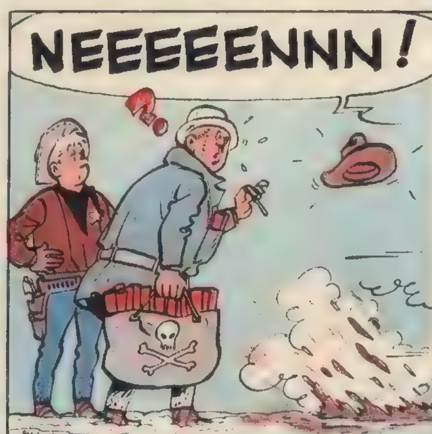

WORDT VOORTGEZET

STIEREN en PA
in CAMARGUE

1

SINDS de voorhistorische tijd leven er in Camargue en omgeving — Bas-Languedoc en Crau — wilde stieren en paarden. Specialisten die zich op de studie van het stierenvechten toeleggen, beweren dat de hartstocht van de inwoners van dit land voor alles wat iets met stieren te maken heeft, teruggaat tot in de Oudheid.

ALHOEWEL wij, mensen uit het noorden, die eeuwenoude traditie niet steeds begrijpen, mogen we er de waarde toch niet van onderschatten. We moeten eerst en vooral vertellen, dat het stierenvechten zoals het in Camargue van einde maart tot einde november beoefend wordt, niets te maken heeft met de Spaanse **corrida**, die besloten wordt met de doodsteek voor de stier.

Het stierenvechten in Camargue is een wedstrijd, waarin mens en dier het als gelijkwaardige partners tegen elkaar opnemen. Het is een weddenschap, een strijd voor het meesterschap en het enthousiasme van de bewoners van het Middellandse Zeegebied voor dit kansspel, berust op de eeuwige aantrekkingskracht die er voor de mens uitgaat van een strijd met de dood. De mens leert tijdens de strijd zijn angst overwinnen voor een partner, die hem ontzag inboezemt en waarvoor hij tevens vriendschap koestert.

De bewoners van Languedoc houden werkelijk van stieren en het is misschien juist daarom dat bij hen alle wreedheid tegenover dieren geweerd wordt. De mens is trouwens roekelozer dan de stier ! Het dier beschikt over een paar flinke hoornen en de mens kan alleen maar hard weghollen om buiten het bereik van die pieken te blijven.

Tijdens de Provencaalse stieregevechten zijn de stieren getooid met een kleurige rozet die aan een touwtje tussen de twee hoornen bengelt en met twee wollen kwastjes, die aan de basis van elke hoorn vast gemaakt zijn.

De stieren die in de arena optreden noemt men in Camargue « cocardiers » en de stierenvechters « razeteurs ». De « razeteurs » zijn meestal beroepsvechters, doch ook soms liefhebbers. Ze zijn

2

ARDEN

helemaal in het wit gekleed en ze bewegen zich zo soepel en lenig als balletdansers.

Aan de armen dragen ze haakjes, zodat ze verder dan de gewone lengte van de arm kunnen reiken, en waarmede ze de rozet en de kwastjes van de « cocardiers » trachten weg te kapen.

De stieren die in de arena optreden zijn ongetemde dieren. Indien je ze echter in de vrije natuur van Camargue ontmoet, dan draaien ze je waarschijnlijk vol minachting de rug toe, want ze hebben een hekel aan mensengeur ! In de arena wordt hun wilde aard opgewekt door de « razeteurs » die hen langs alle kanten bestormen. De stier wordt opgezweept, laat zich door het spel meeslepen en verdedigt zich flink.

De « razeteur » kan ontsnappen aan de razende stier door achter een houten omheining te springen van 1,10 tot 1,20 m hoog, die om de arena loopt. Soms beuken de stieren met zo'n geweld op de omheining in, dat ze er in hun vaart haast over vliegen en met hun zware lichaam over de houten latten heen blijven hangen, tot groot jolijt van de « aficionados ». Maar het geluk van de « aficionados », of dwepers met de stieregevechten, bereikt pas het toppunt, wanneer de stier er in slaagt helemaal over de omheining heen te springen !

De stieren zijn rijp voor de arena als ze 5 à 6 jaar oud zijn. Indien ze in goede conditie verkeren, vechten ze soms tot ze 18 zijn.

Hoe beroemder de « cocardier », hoe behendiger de tegenstrever moet zijn die het tegen hem durft op te nemen en hoe hoger de prijzen zijn die aan de rozet en de kwasten verbonden zijn.

De « aficionados » herkennen de verschillende stieren net zo goed als wij filmsterren en een beroemde stier wekt in Languedoc net zoveel enthousiasme als bij ons het bezoek van de een of andere beroemdheid !

Een « cocardier » die **Everzwijn** gedoopt werd, heeft zelfs na zijn dood een standbeeld aan het kruispunt van een weg gekregen !

PAARDEN EN STIEREN ZIJN HUN TROTS !

De bewoners van Camargue zijn even trots op hun paarden als op hun stieren. De paarden behoren eveneens tot een ras dat kleiner is dan de paarden die wij bij ons ontmoeten. Ze zijn meestal wit met kort in elkaar gedrongen poten en ze zijn even op-en-top wild als de stieren ! De paarden leven in de vrije natuur tot ze ongeveer 4 jaar oud zijn. Dan worden ze gevangen en getemd. Mooi kan je de paardjes niet vinden, maar ze dwingen je bewondering af wanneer je ze tussen de stieren ziet draven !

De dieren nemen hun taak zeer ernstig op en ze zijn de puikste helpers van de gardians, de ruiters die de kudden bewaken.

Je kan pas over de paarden van Camargue oordelen, wanneer je hen gade slaat tijdens een **abrivado**, als de gardians de stieren in volle draf naar het dorp drijven, of tijdens een **bandido** waarbij een kudde stieren in een stadje wordt los gelaten alleen maar voor de pret. De stieren moeten naderhand weer uit de stad verdreven worden, zonder dat er ook maar één dier ontsnapt. Dan pas kan men de flinke kleine paardjes naar waarde schatten en de buitenstaander staat paf over het lef en de behendigheid van paard en ruiter.

1. Een mausoleum dat opgericht werd ter ere van Everzwijn, de grootste stier van Camargue. Op de bronzen plaat staat te lezen : Aficionados, hier ligt Everzwijn begraven uit de stal van F. Granon-Combet — 1916-1933.

2. Om de stieren op te drijven en te bewaken dragen de gardians een lange stok, zo trots alsof het een lans was. Slechts in geval van nood gebruiken ze hun drietand, een stok met drie punten aan het uiteinde.

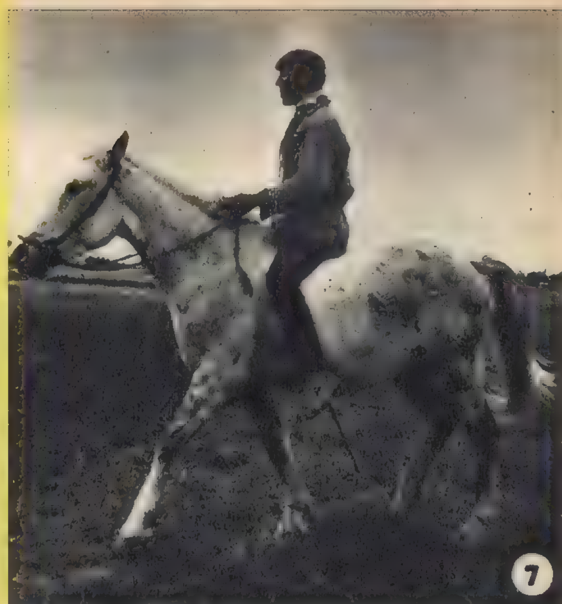
3. Zadel van een gardian die steun geeft in de lenden. De stijgbeugels zijn laag bij de grond en de ruiters berijden hun paarden haast met gestrekte benen.

4. De paarden van Camargue zijn meestal wit, doch ook soms bruin. Ze hebben een zwaar hoofd, dat in rusttoestand naar beneden hangt en een holrond voorhoofd. De nek is kort, maar gespierd en de poten zijn tamelijk gedrongen. Als het dier galoppeert is het echter zo vlug als een bliksemschicht.

5. In de omgeving van het meer van Vaccarès werd door een rijke eigenaar een arena gebouwd, waar men elke zondag een stieregevecht kan bijwonen. De eigenaar staat bekend om zijn gastvrijheid en toeristen kunnen bij hem paarden krijgen om op ontdekkingstocht doorheen Camargue te trekken.

6. Bijna alle kudden leven gans het jaar in de vrije natuur. De enorme stallen van dit domein vormen een uitzondering.

7. Gardians zijn prima ruiters. Sommigen rijden zonder zadel.

7

6

5

3

4

KOM MEE NAAR PAGINA

De Avonturen van

De drie bandieten zijn met hun buit gevlucht, maa

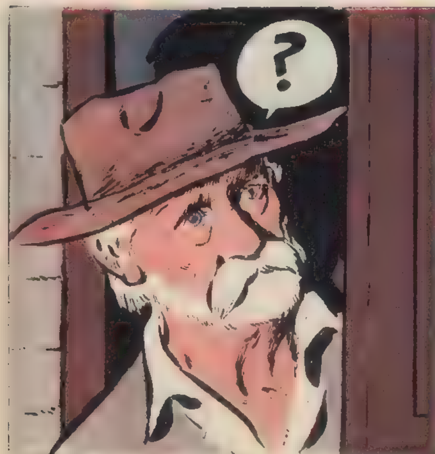

BEN BARRY

DOOR GERALD FORTON

een van hen werd door een kogel getroffen...

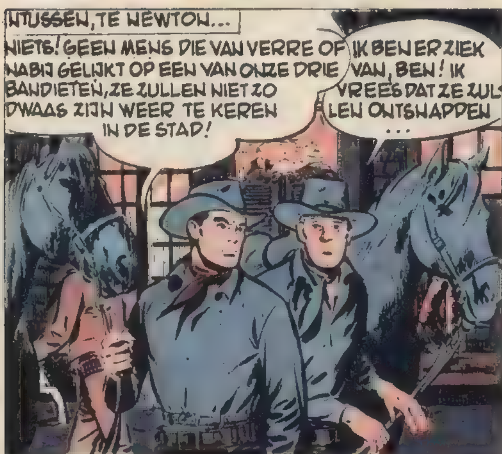

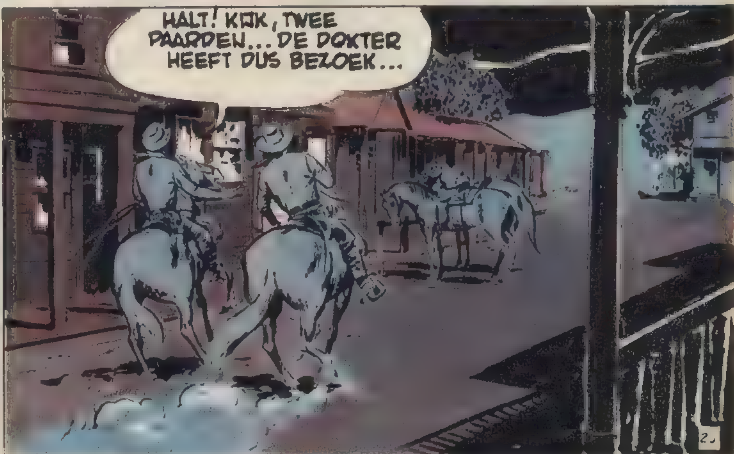

WORDT VOORTGEZET

CAMARGUE

VERVOLG VAN PAGINA 25

Ik beleefde een opwindend avontuur dank zij de kennismaking met de zoon van een **manadier,** eigenaar van een grote kudde runderen, die me uitnodigde om het sorteren van een kudde stieren van nabij te volgen. De kudde in kwestie bevond zich in de buurt van Marsillargues en moest naar haar winterstandplaats gedreven worden, in het hartje van Camargue. Tijdens de lente en de zomer laat men de kudden meestal in de buurt van de dorpen en steden waar ze in de arena's zullen optreden, maar zodra het warme seizoen voorbij is worden ze weer « op stal » gedreven.

Tegenwoordig reizen de stieren per vrachtwagen en ik kan je vertellen dat een tiental stieren in een vrachtwagen wurmen geen kleinigheid is ! Ik heb de gardians aan het werk gezien en wat mij op het eerste gezicht onmogelijk bleek, was voor die kerels kinderspel.

Een zestal gardians omsingelen de kudde (foto 1) en op enkele minuten tijd weten ze de groep uiteen te drijven, zodat er twee groepen ontstaan : een groep die nog een poosje op het weiland mag blijven en een groep die in de vrachtwagen moet. Deze laatste wordt naar een lange gang gejaagd, die aan de rand van het weiland ligt en gevormd is met dicht tegen elkaar aan geplante palen. Door die gang worden de stieren naar de « bouaou » geleid (foto 2), dat is een cirkelvormige, goed afgesloten weide. Een gardian wipt nu over de omheining en drijft de stieren dicht naar elkaar toe door ze luidkeels roepend na te hollen. (foto 3) Een andere gardian opent dan vlug een hekken dat toegang verschaft tot een tweede gang, waarvan de uitgang in de vrachtwagen uitloopt. De stieren denken dat ze de weg naar de vrijheid weergevonden hebben en galopperen regelrecht in de geopende muil van de vrachtwagen. (foto 4)

Ze hebben zelfs zo'n vaart dat ze met alle gemak een licht hellend vlak ophollen dat van het weiland in de vrachtwagen leidt. (foto 5) De mannen letten goed op en sluiten vliegensvlug de poor-

1

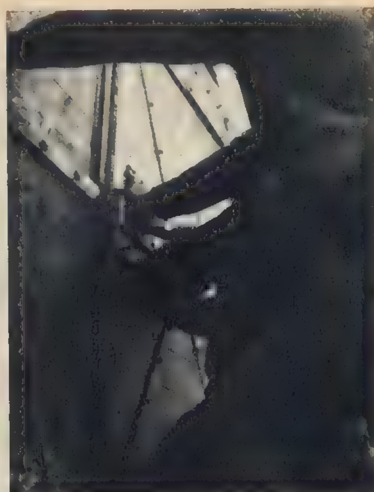

2

3

7

6

STIEREN IN VAL GELOKT...

ten van de wagen achter de dieren, die goed en wel gevangen zijn voor zij er erg in hebben. Dit is een hele onderneming, want de dieren merken dadelijk wat er aan de hand is en zoeken een uitgang. (foto 6) Om te verhinderen dat de stieren te veel drukte maken tijdens de reis, worden hun hoornen met touwen aan de dwarsbalken van het geraamte van de vrachtwagen vastgebonden. (foto 7) Zo belanden de temperamentvolle dieren dan veilig en wel op bestemming.

Op de foto's kan je natuurlijk niet zien hoe behendig en flink de gardians met de dieren weten om te springen. Wij kunnen je echter verzekeren dat een stier die enkele honderden kilo's weegt zich niet als een tam lammetje gedraagt.

H. VANDUIN

5

4

DE OLYMPIADE IS GEEN SLAGVELD !

HALLO, HALLO, HIER LUC VARENNE

VELE sportclubs en talrijke sportbeoefenaars wensen een ruimere betekenis te geven aan het woord « amateurisme » en het is daarom dat het ter sprake kwam op een vergadering van het Internationaal Olympisch Comité, gehouden in Athene. De leden van de vergadering waren, naar onze mening, zéér voorzichtig en hielden zich op de vlakte. De uitspraak luidde : Is amateur, iedere sportbeoefenaar die een ander erkend en bezoldigd beroep uitoefent. Met andere woorden; iemand die van de sport zijn broodwinning NIET maakt.

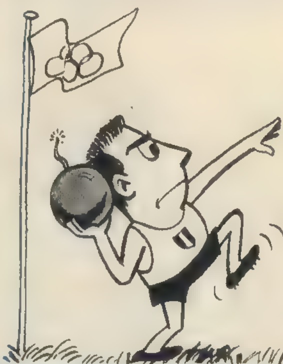
Nu, dat is niets nieuws ! Moeten we veronderstellen dat het comité niet met zijn tijd meegaat en hopeloos na komt hinken ? Natuurlijk tracht men de échte, de ware sport daarmee te redden en dat is een mooi ding. Kroonprins Constantijn van Griekenland, fungerend voorzitter van het comité, zei : « De Olympiade is geen slagveld ».

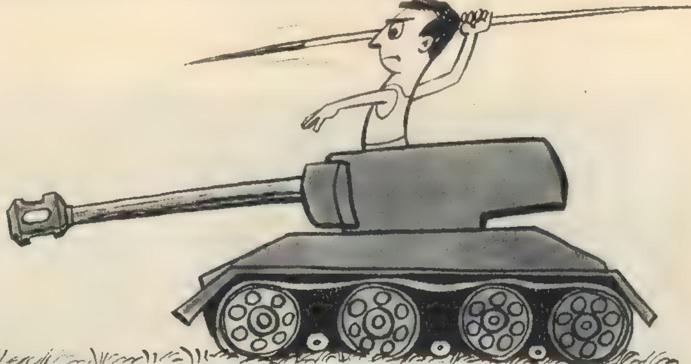
13.000 Pond voor Schotse doelman

- *De Britse eerste divisie-club* **Westham** *is er in geslaagd de Schotse internationale doelman Lawrie Leslie van Airdrie aan te kopen. Naar men zegt bedraagt de transfersom 13.000 Pond Sterling.*
- *De Italiaanse voetbalclub* **Lanerossi Vicenza** *wil de Zweed Borjesson of de Nederlander Piet Kruiver, en is bereid een aanzienlijk bedrag in Kronen of in Gulden neer te tellen...*
- *De Turijnse voetbalclub* **Juventus** *onderhandelt over de aankoop van de Argentijnse rechtsbinnen Huberto Maschio. Het zou hen een paar miljoen Lires kosten, maar de Turijnen hebben, zo men zegt, een dikke portefeuille.*

De Japanners triomferen

We hebben aangekondigd dat de Japanse Honda-motoren dit seizoen zouden deelnemen aan belangrijke motoracen. Ze hebben de reeks prachtig ingezet zowel in de 125 als in de 250 cc-klasse. De vijf eerste plaatsen werden gewonnen door Engelse en Zwitserse racers op Honda-motoren. De zijspanrace werd gewonnen door de Duitsers Deubel en Hörner op een B.M.W.

DELAGE 2 LITER

GROTE PRIJS 1925

GESCHIEDENIS

VELE automerken hebben beroemdheid verworven om de schitterende prestaties van hun wagens in de racen. Ingenieur A. M. Louis Delage schreef zijn wagentjes reeds in 1908 in voor de competities. De wagens waren goed en werden dan in de handel gebracht. Ze hadden een groot succes. Thans bestaat het merk Delage niet meer. Na de oorlog 14-18 zien we de wagens Delage, getekend door de ingenieurs Planchon en Lory. Voor het seizoen 1925 had Lory een wagen van Planchon licht gewijzigd en had er een compressor aan toegevoegd. Die wagen met zijn 2 liter motor was zéér zéér ingewikkeld. Hij had meer dan honderd kogellagers ! Het is met deze ingewikkelde mechaniek dat Robert Benoist op 16 juli 1925 te Monthléry de Grote Prijs won.

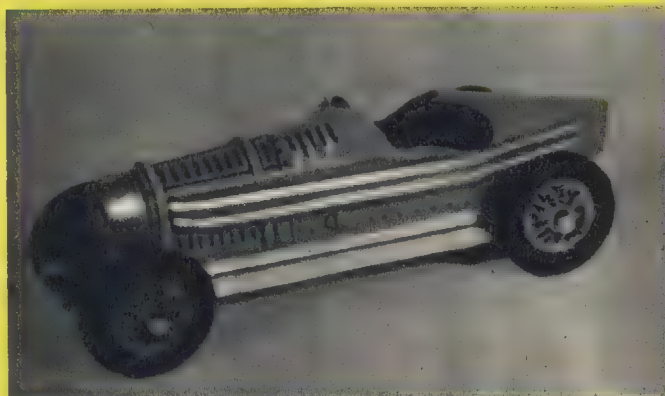
Je maakt hem zelf !

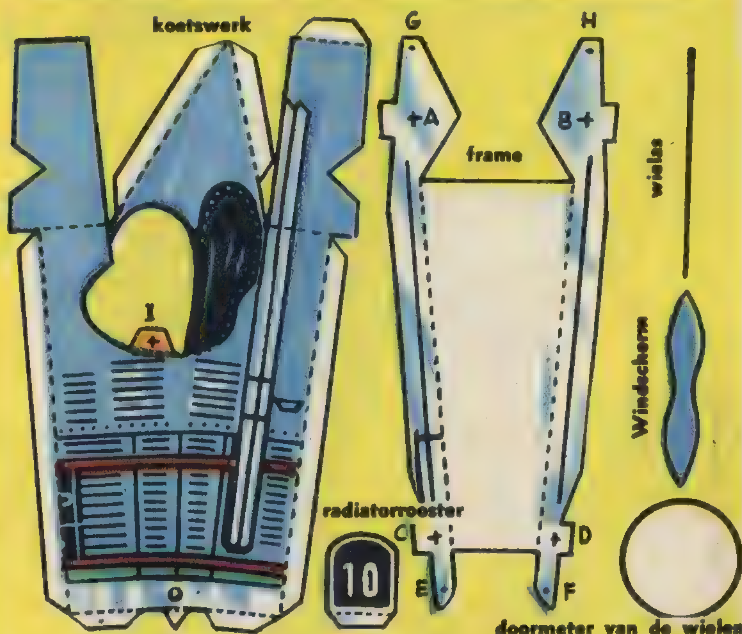
DE wielen koop je maar en je kan ze verstevigen net zoals we reeds hebben uitgelegd in vorige kronieken. Je knipt het frame uit en ook het koetswerk en je prikt door A B C D E F G H. Je vouwt zoals aangegeven is op de tekening en je plakt het koetswerk op het frame. De motorkap wind je even rond een potlood, zodat ze bolrond gaat staan. Het windscherm moet je eveneens eerst bolrond zetten alvorens het op het koetswerk te plakken, vlak vóór het dashboard. Je moet E en F, G en H aan elkaar hechten en plakken. Voor de wielassen gebruik je kleine aluminiumbuisjes, voor de ontsnappingsbuis kan je een stevige ijzerdraad gebruiken. Voor de stuurstang een houten stokje met daarin een duimspijkertje geprikt. Om al de details van het koetswerk beter te doen uitkomen, moet je ze in verschillende kleuren schilderen. Op de foto bovenaan zie je de details van het koetswerk veel duidelijker.

TECHNISCHE STEEKKAART

Motor : 12 cylinders in V - 1984 cc. 4 nokkenassen en 2 compressors

Vermogen: 190 PK bij 7.000 t/min. Topsnelheid : 215 km per uur.

HET AMSTERDAMSE SPUITSCHIP

VAARWEL, JASON !

DE JASON, het idool van de Amsterdamse jeugd en de « Moby Dick » van het IJ, heeft afgedaan. Het wonderlijke spuitschip, dat in de hoofdstedelijke havendrukte een bijzondere attractie vormde, wordt niet meer op prijs gesteld. De kaarsrechte steven en het ovale « achterwerk » scheuren en deuken onmiddellijk in als het eens zo trotse schip tegen de oeverkant schuurt, de voortstuwingsketel lekt, sist en steunt onbedaarlijk bij gebruik en dat alles nog afgezien van de kwalen, welke in nauw verband staan met de eerbiedwaardige scheepsleeftijd van 57 jaar.

Met twee ton kolen per week kon de Jason stoomklaar worden gehouden.

HET avontuur is uit en men kan zich misschien afvragen of het meest bekeken schip van de Amsterdamse haven er wel voldoende van genoten heeft. Want voor de *Jason* — nog altijd goed voor een « slok » van 12.000 liter per minuut en een straalhoogte van royaal boven de Westertoren uit — heeft de dienst bij de brandweer voornamelijk vervuld met sober wachten, hoe zielig het ook mag klinken. Geduldig lag zij achter de trossen aan de De Ruyterkade met iedere dag de speelse, geheimzinnige wolkjes van stoom-klaar uit haar knalrode schoorsteen, langdurig aanschouwd, bewonderd en hartstochtelijk bemind door kleine jongetjes, die aan de hand van hun vader te horen kregen, dat dit « 'm » nu was. De werkelijke grote scheepsrampen uit deze carrière van zevenenvijftig jaar zijn op de tien vingers gemakkelijk te tellen !

BRANDSPUITIDOOL

Hoe glorieus was anders de entree van de drijvende brandspuit *Jason* in de Amsterdamse haven. Op 12 juli 1904 stroomden talloze kijklustigen naar de De Ruyterkade om de officiële installatie van het nieuwe schip bij te wonen. Het had al een reputatie, nog voor het de onstuimige golfslag van het IJ onder de kiel kreeg. Op de Vlissingse werf

HEEFT AFGEDAAN

De JASON, [illegible] 57 [illegible]

van De Schelde was iets heel bijzonders gewrocht, wist iedereen, een unicum op het gebied van drijvende brandspuiten in Europa. De *Jan van der Heyden,* jarenlang het brandspuitidool van de Amsterdammers omdat dit schip zich in de meest bochtige en kromme grachtjes kon roeren, had er een duur, maar buitengewoon mooi zusje bij gekregen. En om de burgerij te laten zien wat de *Jason* allemaal kon, debuteerde dit schip met een spuitfestijn van jewelste ; maar liefst twaalf stralen in een strakke lijn door elkaar heen. Dat was natuurlijk een geweldige sensatie en het feit dat de pompen bij werkelijke actie 't IJ twaalfduizend liter per minuut konden ontnemen, beschouwde men als een wonder. Het schip werd een drijvende bezienswaardigheid, waar de mensen uit Amsterdam-Noord tijdens de dagelijkse vaarten over 't IJ hun ogen op uitkeken en waar de jeugd uit Zuid en West op zondag graag een ritje met de tram voor over had.

WACHTEN OP EEN BRAND

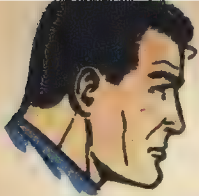
Eigenlijk begon daarmee het droeve bestaan van een bijzonder schip ; het wachten op een brand. Goed, er gebeurde nogal eens het een en ander. Op 20 september 1910 ontstond er brand aan boord van het stoomschip *Celebes* van de Maatschappij Nederland. Het vuur brandde in een lading copra en ontzette met zijn hitte de buitenwand van het ruim en de waterdichte schotten. De *Jason* stoof er met volle kracht op af, de bemanning vurig en paraat, het materiaal gereed om de vlammen in de kortst mogelijke tijd te bedwingen. De *Jason* richtte haar gevreesde kanon en zette het ruim onder water. 3 september 1913 : grote uitslaande brand in het pakhuis « Afrika » aan de Oostelijke Handelskade ; 6 mei 1921 : scheepsbrand in het groot ruim van het stoomschip *Harburg,* liggend aan de Sumatrakade. Groot werk was dit eigenlijk niet. Dat kwam eerst op 14 november 1932 in de vorm van de grootste brand, die ooit in de Amsterdamse haven is voorgekomen. Vermoedelijk was kortsluiting de oorzaak van de brand, die uitbrak in het prachtige passagiersschip *Pieter Corneliszoon Hooft,* gemeerd aan de Sumatrakade. De *Jason* stormde er heen met haar ketels onder de grootst mogelijke druk. Het schip, ijlings van de kade weggetrokken, brandde als een fakkel ; een spookachtig schouwspel tegen de grauwe winterlucht. De brandweerlieden ondervonden bij de bestrijding van het vuur grote moeilijkheden, o.a. door giftig blauwzuurgas, dat die dag voor het verdelgen van ratten en ongedierte juist in de ruimen was gebracht, zodat het betreden daarvan beslist levensgevaarlijk was. Bovendien waren, nadat het gas zijn werking had gedaan, alle deuren en patrijspoorten opengezet. Tengevolge hiervan joeg het vuur door het hele schip met een snelheid van bijna een meter per minuut en blakerde de *Pieter Corneliszoon Hooft* van kiel tot schoorsteen. Hier kon de *Jason* al zijn lusten botvieren. Beneden in het « keldertje », waar de pikzwarte ruggen der stokers een grimmig contrast vormden met het prachtig opgepoetste koperwerk van de pompen, heerste een koortsachtige activiteit en boven aan dek brulde het kanon in alle toonaarden, de brede straal machtig boven de kleinere vertakkingen uit.

WAAR BLIJFT ZE MET 'R GROTE SPUIT ?

De *Pieter Corneliszoon Hooft* is het dan wel geweest, want bij de verschrikkelijke brand in de Petroleumhaven op 14 mei 1940 mocht de *Jason* slechts toekijken. De Engelsen hadden deze brand veroorzaakt om te voorkomen, dat de voorraden eventueel in handen van de vijand zouden vallen. De *Jason* kreeg de order thuis te blijven. « Waar blijft ze nu ? » riepen de niets vermoedende Amsterdammers uit, « waar is ze nu met 'r grote spuit ? Durft ze soms niet, is ze bang d'r mooie witte huidje te branden ?... »

Tja, en dan waren er nog enkele pakhuis- en veembranden zoals die in 1948. De *Jason* ging er voor in de slag en stortte zich gretig op het werk, dat zij vaak, tot vervelens toe, moest missen. Dan zakte zij weg in het saaie ritme van vrijdags

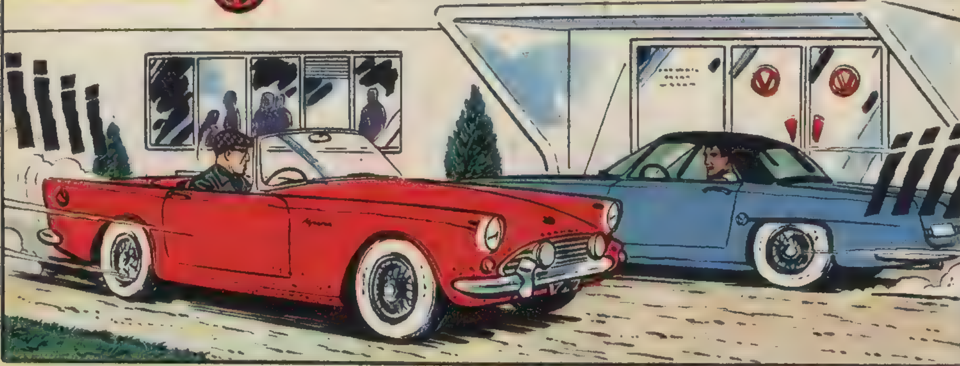
Vaar mee naar pagina 47

HET VERRAAD VAN

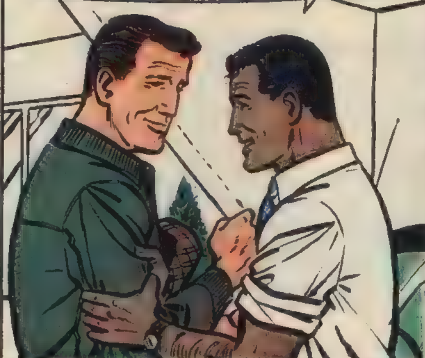

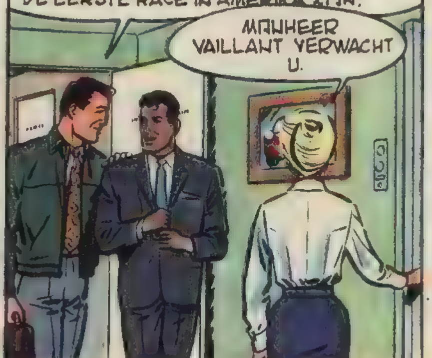
De Vaillantes zullen deelnemen aan wedrennen in Amerika

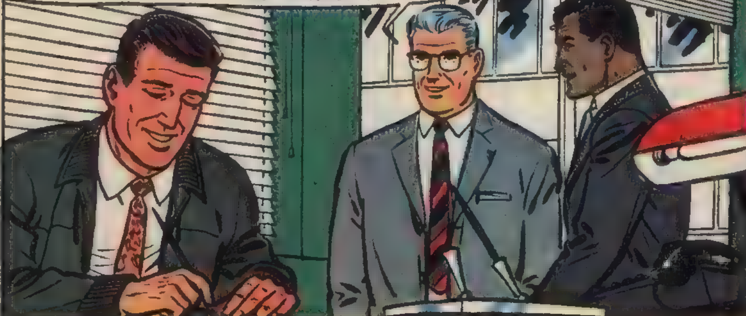

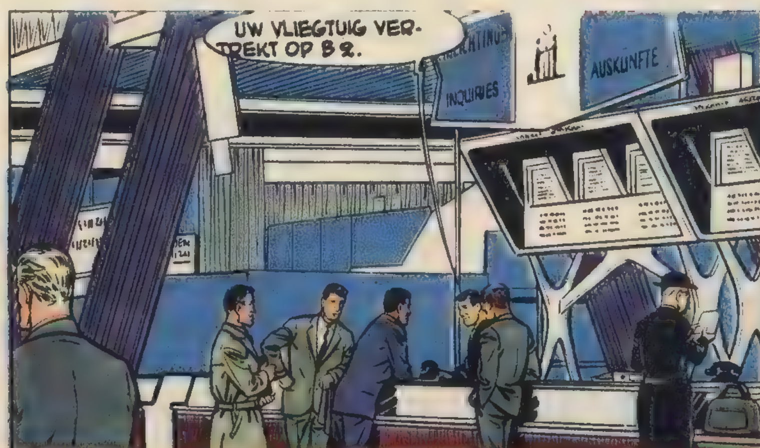

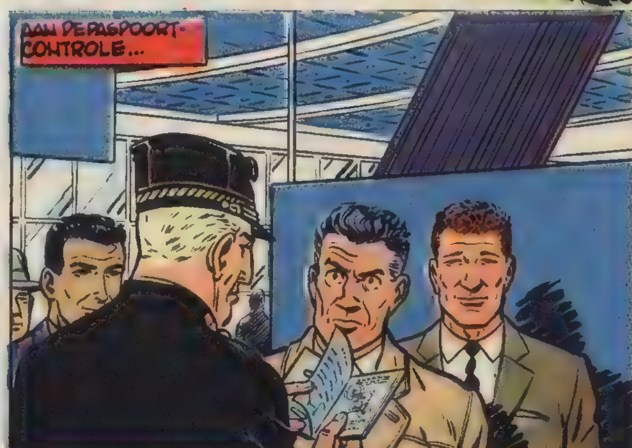
STEVE WARSON

…innen enkele dagen vertrekt de hele ploeg naar Texas…

door Jean Graton

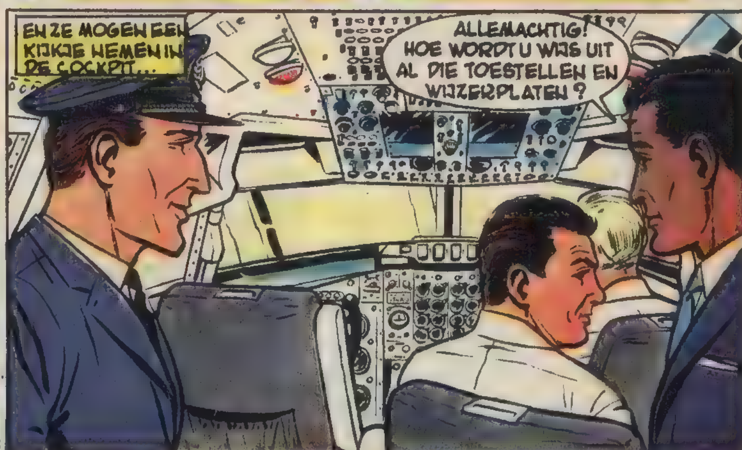

DE SCHADUW VAN

Drie Amerikaanse ingenieurs, naar Syrië gezonden om irrigatieplannen uit te werken, vonden in geheimzinnige omstandigheden de dood. Een vierde ingenieur gaat naar Syrië. Hij heet Alec Pearson en hij wordt bewaakt door Jimmy Stone.

Vierde Hoofdstuk

VOLG DE GIDS!

JIMMY STONE was er van overtuigd dat een man van de wetenschap slechts gevoelig kan zijn voor solieде, logische en streng mathematische argumenten. Hij wendde al zijn overtuigingskracht aan en putte al zijn argumenten uit, Pearson bleef op zijn stuk staan. Stone probeerde het door intimidatie, door zachtheid, door kameraadschappelijkheid, of door smeekbeden, het mocht niet baten. De ingenieur luisterde een tikje ironisch naar de pleidooien van zijn engelbewaarder en schudde dan het hoofd. Het was *neen*. Toen Jimmy geen woorden meer vond, nam de ingenieur zijn bril af en begon de glazen er van schoon te maken met een tipje van zijn das.

— Je verliest je tijd, Howard, zei hij met scherpe stem waarin men duidelijk de kleinzielige tevredenheid hoorde van de man die heeft weerstand geboden aan alle argumenten van gezond verstand en rede. Je kan aan mijn beslissing niets meer veranderen. Ik droom er sedert lang van de ruïnen van Byblos te bezoeken. Nu heb ik de gelegenheid, ik wil ze grijpen; of je dat bevalt of niet doet er niet toe. Het is de enige plaats ter wereld waar men tegelijkertijd de overblijfselen kan vinden van de Fenisische, Romeinse en Middeleeuwse beschaving. En je zoudt willen dat ik die wonderen niet ging bekijken? Dat gaat te ver! Je bent vanzelfsprekend niet gedwongen me te vergezellen. Ik vrees trouwens dat je archeologische kennis niet ver reikt. Indien je me belooft aandachtig te luisteren en nota te nemen, dan zal ik je een heleboel vertellen over het grootse verleden van Djebail (1).

Jimmy moest zich geweldig inspannen om niet in woede uit te barsten. Hij wenste Higgins naar de duivel. Het werkje dat de speciale commissaris hem had opgedragen lag hem niet. Hij moest werkloos blijven, terwijl zijn temperament er hem steeds toe aanzette door de mist te gaan en de strijd te zoeken. Men vroeg hem thans passief de slagen af te wachten. Sedert vier en twintig uur had hij eigenlijk niets te doen. Nu eens was hij woedend, dan moedeloos en het spelletje begon nog maar pas. Was het werkelijk nodig geweest zo vaak de dood voor ogen te hebben gezien, de meest fantastische avonturen te hebben beleefd in Hongkong en in de Braziliaanse jungle om thans de nurse te worden van een geleerde, maar ongetwijfeld zeer stijfhoofdige ingenieur?... Indien Pearson een minimum van begrip aan de dag legde, dan zou het draaglijk zijn geweest, maar neen, Pearson speelde het verwende kind en schepte er genoegen in precies het tegenovergestelde te doen van hetgeen men hem voorstelde.

— Zoals je wil, bromde Jimmy. We gaan samen die oude stenen bewonderen, vermits je er zo zeer op gesteld schijnt. Ik heb nooit een mens ontmoet die met zoveel koppigheid zijn eigen ongeluk nastreefde! Je hebt geluk dat ik een man ben die zijn taak ernstig opneemt. Indien je in de ogen van mijn regering niet zó belangrijk was, zou ik je al lang aan je lot hebben overgelaten!

Hij liep met grote passen naar zijn kamer en smakte de deur achter zich dicht. Pearson keek hem spottend na.

* * *

De wagen hield zo wat het midden tussen autocar en bestelwagen. Behalve de chauffeur hadden er nog negen mensen in plaats genomen. De temperatuur was gelukkig zacht en de raampjes van de portieren stonden open. Zonder die toevoer van verse lucht, zouden de passagiers na tien minuten reeds gestikt zijn bij gebrek aan zuurstof.

Jimmy had niets abnormaals opgemerkt in de houding of de fysionomie van zijn reisgezellen, maar daaraan verwachtte hij zich. De kunst van de geheimagent bestaat er toch in onopgemerkt te blijven en als het ware met het decor te versmelten. Tussen de liefhebbers van de oudheid was er een Duitse student, korenblond en stijf als een Pruisisch officier. Hij droeg een groot fotoapparaat aan een lederen riempje over de schouders. Een dominee met het gelaat van een asceet. Er was een oud Amerikaans paar, rozig, stralend en babbelziek. Een Levantijn die een huid had als oliekoek en erg transpireerde. Een statige dame in een streng mantelpak, die sedert het vertrek uit Beiroet de ogen naar de grond hield en roerloos zat als een beeld. Ten slotte een man waarvan men de leeftijd niet kon bepalen. Hij was somber en zwijgzaam en zijn ogen waren verborgen achter een donkere bril. Nadat ze door de bergengte van Nahr el Kelb en door het dorpje Djoenije gereden waren, nam de kleine autocar in snelle vaart de prachtige weg die langs de kust in de richting van Tripoli liep.

— Recht voor u ligt Djebail, riep de chauffeur eensklaps zonder dat hij het hoofd omwendde.

Negen paar ogen staarden naar het punt van de horizon dat de chauffeur had aangewezen. Djebail was niet meer dan een grijze stip in de nevels van de avondschemering, maar de reizigers zagen zeer duidelijk het indrukwekkende kasteel van de kruisvaarders, dat helder verlicht werd door schijnwerpers.

— In april 1104 werd Djebail door de kruisvaarders op de ongelovigen veroverd, fluisterde Pearson Jimmy toe. Wist je dat, mijnheer Howard? De man die de plaats overmeesterde heette Raymond van Saint-Gilles, graaf van Tripoli. Hij werd geholpen door een regiment Genuezen.

* * *

Het bezoek aan de Middeleeuwse stad, de Fenisische begraafplaats, het Romeins theater en de resten van de tempels van Byblos verliep zonder incident onder de leiding van een breedsprakerige en hoffelijke gids, die commentaar gaf in het Engels, Duits en Frans. Pas in het kasteel begonnen de moeilijkheden. De gids wierp een blik op de negen toeristen die rond hem stonden en zei :

— Dames en heren, we gaan nu binnen in de grote toren van het kasteel. Ik vestig uw aandacht op het feit dat sommige delen van de toren zijn ingestort. Blijf niet achter en verwijder u niet van de groep. Ga ook niet alleen in de gangen die niet op het reisplan zijn aangeduid. Indien u samenblijft en me volgt, dan bestaat er hoegenaamd geen gevaar.

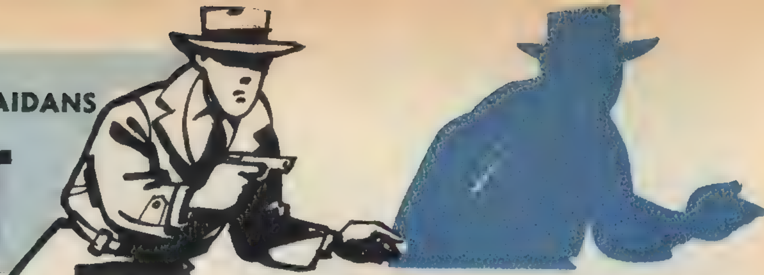
De gids richtte deze waarschuwing in het Frans, in het Engels en in het Duits tot de toeristen. Dan nodigde hij hen met een breed gebaar uit hem te volgen en hij ging over de drempel van de grote poort de toren binnen. Tegen de muur hingen, om de tien meter ongeveer, kleine electrische lampen

— Recht voor u ligt Djebail, zei de gids.

(1) Naam van de kleine stad van 2.000 inwoners, die gebouwd werd nabij de ruïnen van het Byblos uit de Oudheid.

EEN MAN

die het gebouw verlichtten. Zij waren onderling verbonden door goed zichtbare draden. Instinctmatig was Jimmy Pearson genaderd en hij nam zich voor hem niet uit het oog te verliezen. Toen de gids, nog steeds gevolgd door de toeristen langs een trap die in de muren was aangebracht naar de eerste etage liep, doofden alle lampen plotseling uit. Een fractie van een seconde bleef het doodstil. dan hoorde men een paar uitroepen en een onderdrukte lach. Stone voelde dat men tegen hem aanliep. Het was een vrouwenstem die zei : « Pardon ». Hij keerde het hoofd naar de plaats waar Pearson een ogenblik vóór de duisternis inviel nog stond, maar het was onmogelijk iets te onderscheiden. Op twee of drie meter van hem weerklonk de stem van de gids :

— Wees kalm, dames en heren! Het is helemaal niets! Waarschijnlijk een kortsluiting... Het licht zal zo dadelijk weer hersteld zijn. Blijf goed bij elkaar en verwijder u niet.

Daarop een onderdrukt gebrom, gevolgd door duwen en stoten en dan stappen die zich haastig verwijderden. Jimmy's hart klopte vlugger. Hij was ongerust en fluisterde :

— Pearson! Ben je daar nog?

Er kwam geen antwoord. De Amerikaan aarzelde niet meer. Het was best mogelijk dat het licht niet zo maar toevallig was gedoofd en dat de kortsluiting of wat het ook wezen mocht deel uitmaakte van een opzet. Hij moest tot de actie overgaan, zelfs indien zijn vrees ongegrond was en de ingenieur hem nadien zou uitlachen. Uit zijn zak haalde hij zijn vulpen-lamp die hij steeds bij zich droeg en knipte ze aan. Het viel hem dadelijk op dat er minder toeristen waren dan te voren. Op de laatste trede van de trap stond de gids. Hij knipoogde tegen het felle licht en opende de mond om te protesteren.

Jimmy liet hem de tijd niet. Hij wierp een vluchtige blik op de toeristen die rond hem stonden, hij herkende de man met de zwarte bril, de dominee, het Amerikaanse paar en de dame in het strenge mantelpak. Drie mensen schitterden door afwezigheid : de student, de dikke Levantijn en Pearson. Stone richtte het licht van zijn zaklamp naar beneden, maar hij zag niemand.

— Dat is kras, mijnheer! riep de dame in mantelpak. U heeft een lamp en u laat ons in het donker staan!

Jimmy hield geen rekening met de verwijten die hem werden gemaakt. Hij duwde het Yankee-paar brutaal uit de weg en sprong vooruit. Links en rechts van de trap was er een gang. Links zag hij niets, maar rechts, op een tiental meters afstand een groep gevormd door twee mannen die een derde ondersteunden. Jimmy sprong vooruit als een roofdier. Opgeschrikt door het licht bleef het trio stokstijf staan. Twee bleke gezichten wendden zich naar de Amerikaan, maar eigenaardig genoeg kon men daarop verbazing en ook een zekere opluchting lezen. Jimmy oordeelde het overbodig uitleg te geven. Met een geweldige rechtse sloeg hij de Duitse student tegen de grond, dan wendde hij zich dreigend tot de Levantijn. Deze scheen erg verbaasd en ook bevreesd en stamelde :

Wat hebt u? Bent u dan ook gek geworden?

— Maar allemachtig! Wat hebt u? Bent u dan ook gek geworden? Vermits u licht hebt, zoudt u er beter aan doen uw vriend weer bij de groep te brengen!

Stone bekeek het drietal met grote ogen. Wat moest dat allemaal betekenen? Dan bekeek hij Pearson, die wankelde en de ogen half gesloten had.

— Wat is er met hem gebeurd? vroeg hij.

De Duitse student was overeind gekomen en dreigend kwam hij op Jimmy af. Het leed geen twijfel dat hij de wet oog voor oog en tand voor tand had toegepast indien de dikke Libanees zich niet dapper tussen hen beiden had geplaatst.

— Neen! Genoeg! schreeuwde hij. Waarom wilt u eigenlijk vechten? Die gentleman heeft ons verkeerd begrepen. Hij meende dat wij zijn vriend enig leed wilden toebrengen...

De jonge Viking bleef staan. Hij beet op de tanden en zijn blauwe ogen hadden een metalen glans. Zijn gelaat was strak en hard onder het scherpe licht van de electrische zaklamp.

— Je bent knettergek! bromde hij eindelijk in het Duits. Op het ogenblik dat het licht uitdoofde, stootte hij me met zijn elleboog opzij en liep naar de trap. Ik heb hem willen weerhouden, maar er was niets aan te doen. Om hem te beletten een dwaasheid te begaan, ben ik hem achternagehold. Dank zij die mijnheer hier, en hij wees naar de Levantijn, die me volgde, heb ik hem kunnen tegenhouden. Gelukkig maar. Indien hij nog verder doorgelopen had, zou hij de nek gebroken hebben! Ik veronderstel dat die man bang is in het donker!

Jimmy aanhoorde die uitleg stilzwijgend, maar hij moest de tanden op elkaar klemmen om niet te brullen van woede. Waarom zou Pearson aldus gehandeld hebben, indien hij zich niet bedreigd had gevoeld? Jimmy wendde zich naar de ingenieur, die haastig zijn pak weer in orde bracht en vroeg op scherpe toon :

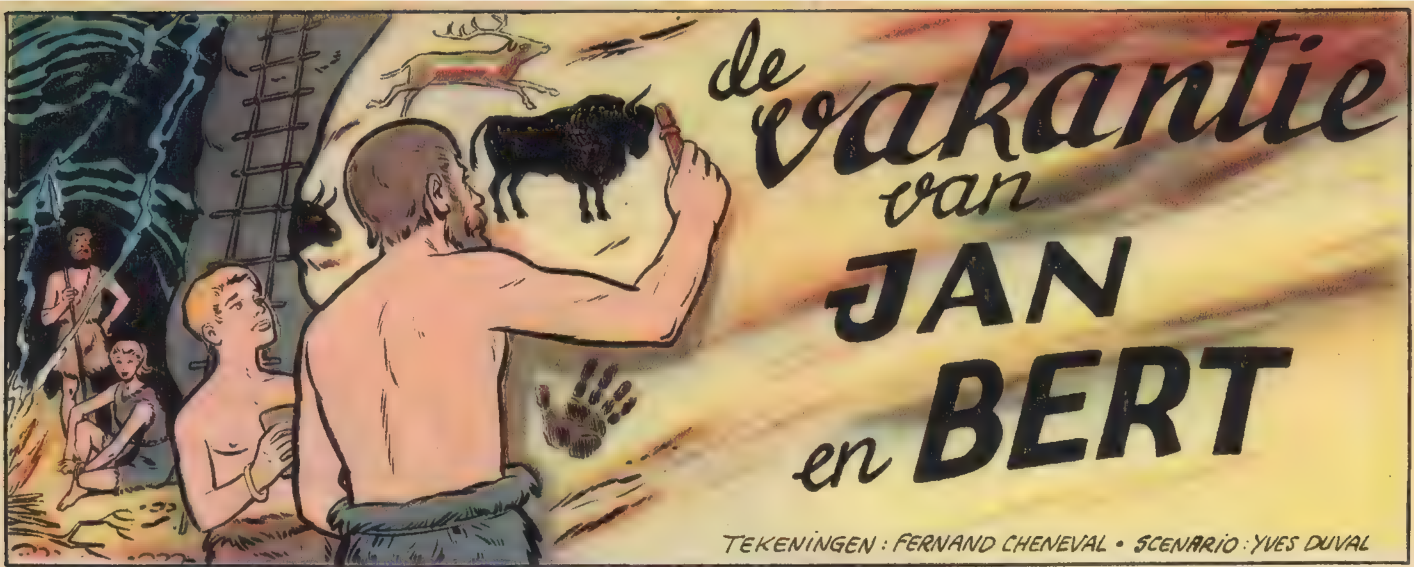
— Is het juist wat die heren vertellen?

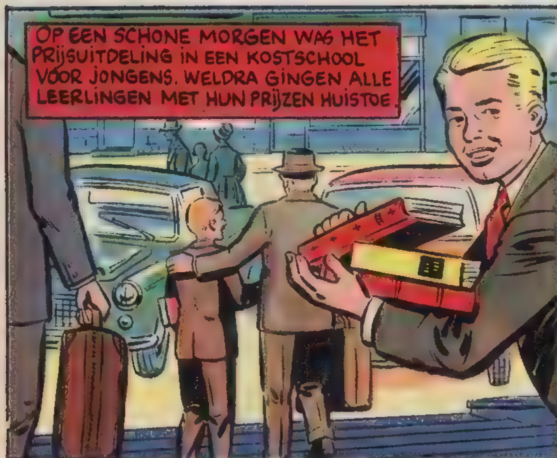
— Ja, ik beken dat ik het hoofd verloren heb, fluisterde Pearson en sloeg de ogen neer. Maar dat is je schuld! Het is door jou toedoen dat ik thans overal gevaar zie!

Nauwelijks had hij die zin voltooid, of het licht ging aan. De student en de Levantijn richtten zich op en zuchtten diep. Jimmy haalde de schouders op. Het was absurd, het hield geen steek, maar wat kon hij anders doen dan er zich bij neerleggen? Hij stak zijn vulpen-lamp weer op zak en zei met een glimlach :

— Dit misverstand spijt me erg, heren. Wilt u me mijn ruw optreden vergeven?

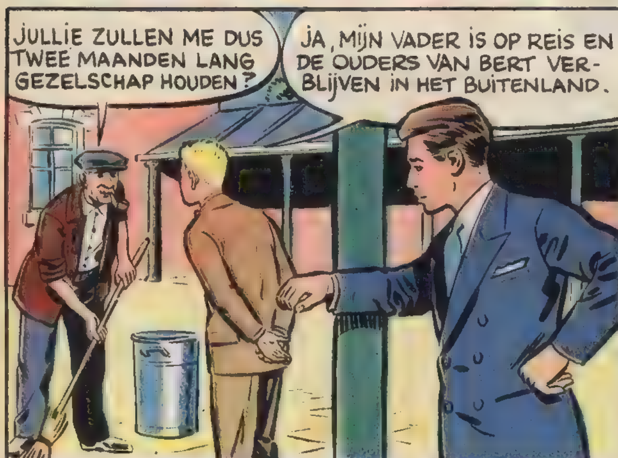
WORDT VOORTGEZET

de vakantie van JAN en BERT
TEKENINGEN : FERNAND CHENEVAL • SCENARIO : YVES DUVAL

OP EEN SCHONE MORGEN WAS HET PRIJSUITDELING IN EEN KOSTSCHOOL VOOR JONGENS. WELDRA GINGEN ALLE LEERLINGEN MET HUN PRIJZEN HUISTOE.

DAG, JAN! DAG, BERT!
PRETTIGE VAKANTIE!

PRETTIG... NEEN DAT ZAL ZE WEL NIET ZIJN!
WIJ ZIJN DE ENIGE LEERLINGEN DIE HIER MOETEN BLIJVEN...

JULLIE ZULLEN ME DUS TWEE MAANDEN LANG GEZELSCHAP HOUDEN?
JA, MIJN VADER IS OP REIS EN DE OUDERS VAN BERT VERBLIJVEN IN HET BUITENLAND.

DAN ZULLEN WE KAARTSPELEN EN DE TUIN VERZORGEN, JONGENS!
MOOI VOORUITZICHT!

MAAR DE VOLGENDE MORGEN...
BERT, IK HEB EEN BRIEF VOOR JE!

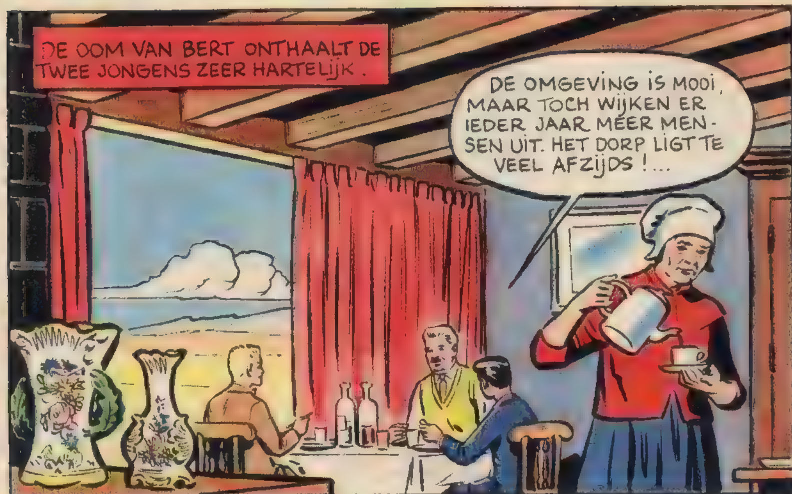

MIJNHEER DE DIRECTEUR, MIJN OOM NODIGT ME UIT MIJN VAKANTIE BIJ HEM TE KOMEN DOORBRENGEN..

MAG MIJN VRIEND JAN NIET MEEGAAN?
INDIEN JE OOM ER IN TOESTEMT, WAAROM NIET? IN DIT GEVAL ZOU IK OOK ENKELE WEKEN OP REIS KUNNEN GAAN.

EN DIEZELFDE AVOND...
MAAK JE NIET TE VEEL ILLUSIES! MIJN OOM WOONT IN EEN KLEIN DORP EN IK HEB HEM IN TIEN JAAR NIET MEER GEZIEN!
'T IS MOOI VAN JE ME MEE TE NEMEN NAAR JE OOM!

DE VOLGENDE OCHTEND...
MIJNHEER, KAN U ME DE WEG WIJZEN NAAR HET HUIS VAN M. DASNOY?
NAAR DE BURGEMEESTER? JA, 'T IS GINDS BOVEN OP DE HEUVEL...

WAT EEN VERLATEN NEST, ZEG!

DE OOM VAN BERT ONTHAALT DE TWEE JONGENS ZEER HARTELIJK.
DE OMGEVING IS MOOI, MAAR TOCH WIJKEN ER IEDER JAAR MEER MENSEN UIT. HET DORP LIGT TE VEEL AFZIJDS!...

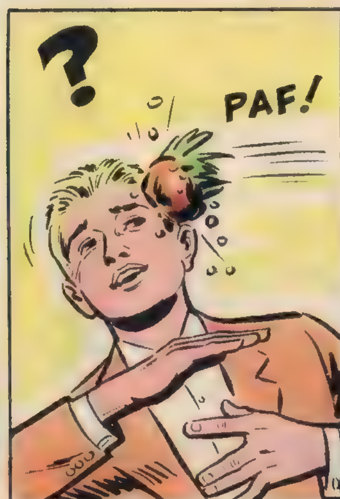

JE MOET EEN AUTOWEG LATEN AANLEGGEN, OOM. DAN ZOUDEN DE TOURISTEN NAAR HIER KOMEN!
GOED, EN WAT ZOUDEN ZE HIER ZIEN? NAAKTE ROTSEN EN ENKELE HALFWILDE HERDERS.

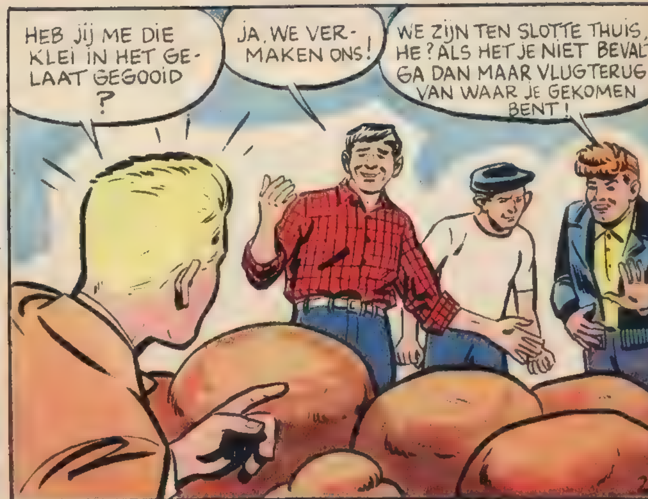

EN NA DE MAALTIJD...
GA HET DORP EENS VERKENNEN. GINDS OP DE TOP VAN DE BERG HEBBEN JULLIE EEN MOOI UITZICHT. DE WEG ER NAARTOE IS SLECHT.

IK BEN DOODOP EN WIJ HEBBEN NOG MAAR EEN KILOMETER AFGELEGD!
IK DENK NIET DAT ER IN DIT VERLATEN OORD IETS TE ZIEN IS! HET IS EEN SAAIE BOEL!

TEN SLOTTE ZULLEN WE NOG HEIMWEE KRIJGEN NAAR DE MOESTUIN VAN DE KOSTSCHOOL!

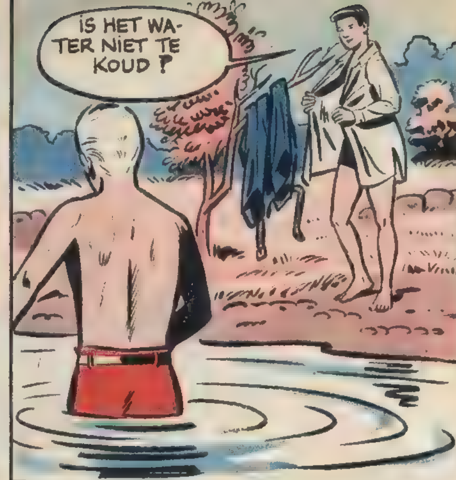

ALS WE MAAR IETS HADDEN OM WAT LEVEN IN DE BROUWERIJ TE BRENGEN.

?
PAF!

HEB JIJ ME DIE KLEI IN HET GELAAT GEGOOID?
JA, WE VERMAKEN ONS!
WE ZIJN TEN SLOTTE THUIS, HE? ALS HET JE NIET BEVALT GA DAN MAAR VLUGTERUG VAN WAAR JE GEKOMEN BENT!

IK ZAL DIE KERELS EENS EEN LESJE GEVEN!
NEEN, JAN, BEDAAR! ZE ZIJN MET Z'N DRIEËN EN VEEL STERKER DAN WIJ!

EN NA HET KOFFIEUURTJE ......
VERMITS JULLIE NIET GRAAG KLIMMEN, KUNNEN JULLIE GAAN ZWEMMEN IN DE KLEINE VIJVER GINDS IN DE VALLEI....

IS HET WATER NIET TE KOUD?

NEEN, HOOR, FIJN!
IK HEB DE INDRUK DAT HET IJSKOUD IS....

HO! GINDS LOPEN ZE MET ONZE KLEREN WEG!

ZE ZIJN REEDS TE VER!
EN OP DIE KEIEN KOM JE NIET VOORUIT...

EN DUS MOESTEN ZE IN ZWEMBROEK NAAR HUIS...
DIE STENEN SNIJDEN ALS MESSEN!
GELUKKIG DAT WE EEN RESERVEPAK EN EEN TWEEDE PAAR SCHOENEN HEBBEN MEEGEBRACHT!

JAN SMEEDT 'S NACHTS EEN PLAN...
JIJ MOET ALS LOKAAS DIENEN, SNAP JE DAT?
DIE ROL BEVALT ME NIET ERG...

WEES MAAR NIET BANG. IK SPRING UIT MIJN SCHUILPLAATS TE VOORSCHIJN, ZE VLUCHTEN EN IK ZAL HEN EENS LEKKER AFTROEVEN MET EEN STOK! IK ZIE HET AL GEBEUREN, HET ZAL NET GAAN ALS IN EEN ROMAN!...

EN DE VOLGENDE DAG....
DAAR ZIJN ZE, JAN!
SSST! BLIJF STAAN EN LAAT MIJ MAAR BEGAAN!

MIJNHEER MAG ALLEEN UITGAAN VANDAAG?...
HIJ HEEFT ZIJN GOUVERNANTE THUIS GELATEN?
LAAT ME MET RUST!

DE GOUVERNANTE ZAL JULLIE MORES LEREN, SCHURKEN!
3

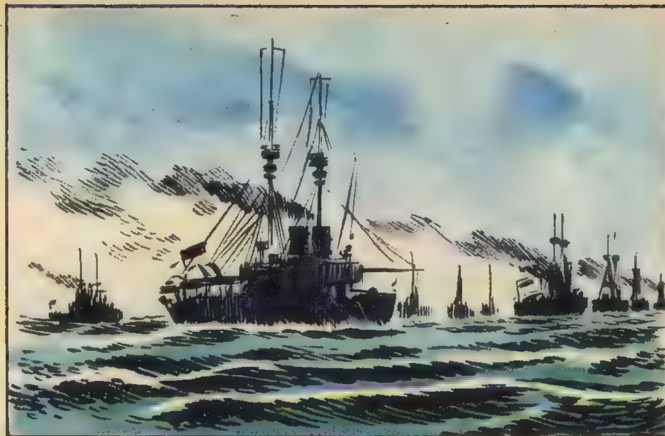

Volgende week : ERIC DE BISSCHOP EN HET AVONTUUR VAN DE TAHITI-NUI

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN : L. EN F. FUNCKEN TEKST DOOR J. SCHOONJANS

GEALLIEERDEN TEGEN CENTRALEN

DE eerste wereldoorlog duurde lang : vier jaar, drie maanden en elf dagen ! Hij eiste zeven en een half miljoen mensenlevens en kostte meer dan duizend miljard goudfranken. Men vocht op vele fronten : het westelijk front, het oostelijk front, dat van de Balkan, de Alpen en de Kaukasus. Men vocht in Azië en in Afrika, op zee en in de lucht. Aan de ene kant stonden de Geallieerden, aan de andere zijde de Centralen.

OORLOG OP ZEE

OP zee werd de oorlog beslecht. Engeland begon de blocus van de vijandelijke landen en kon zijn superioriteit op zee handhaven. Op 31 mei 1916 konden de Britse admiraals Jellicoe en Beatty de Duitse vloot verslaan nabij Jutland. Een jaar tevoren hadden de Geallieerden tevergeefs gepoogd binnen te dringen in de Dardanellen. Met de steun van de Griekse minister Venizelos konden de Fransen thans Saloniki bezetten.

TWEE BLOKKEN

BIJ de Centralen Duitsland, Oostenrijk-Hongarije, voegden zich op 2 september 1914 Turkije en op 5 oktober 1915 Bulgarije. Bij de Geallieerden Servië, Rusland, Frankrijk, België en Engeland voegden zich op 23 augustus 1914 Japan, op 23 mei 1915 Italië, op 28 augustus 1916 Roemenië, op 16 april 1917 de Verenigde Staten. En dan waren er nog de militair veel minder belangrijke staten zoals Portugal en enkele Amerikaanse republieken.

OORLOG BUITEN EUROPA

DUITSLAND verloor al zijn koloniën. De Japanners palmden de Duitse handelsnederzettingen in China in. De Engelsen bezetten Kameroen en Duits Zuidwest-Afrika. De Duitse bezittingen in Centraal Afrika waren echter de belangrijkste. Zij werden ingepalmd door de Belgen en de Congolezen, onder de leiding van generaal Tombeur. Deze laatste bezette de hoofdstad Tabora in 1916. In het daaropvolgende jaar verloor het Turkije, Syrië, Mesopotamië, Palestina...

OP DE FRONTEN

MEN deed bovenmenselijke inspanningen om de fronten te wijzigen. In 1915 probeerden de Fransen het, maar zij werden verslagen te Champagne en Artois. In 1916 poogden de Duitsers het in Verdun. Het werd een vreselijk en nutteloos bloedbad. Maarschalk Petain kon Verdun houden. De Duitsers brachten het Franse offensief tot staan op de Somme. In het Oosten rukten de Russen op in Galicië en bezetten Przémysl, maar zij moesten wijken in Polen en Wilna opgeven. Zij konden echter de Turken verslaan in Armenië en Erzurum en Trebizonde bezetten. De Italianen vochten in de bergen. Von Mackensen verpletterde de Serviërs en de Roemenen.

OORLOG IN DE LUCHT

DE luchtmacht stond nog in haar kinderschoenen en alleen de Duitse Zeppelins konden wat schade aanrichten. De vliegtuigen werden in het begin slechts gebruikt om verkenningstochten over het front te verrichten. Van 1916 af werden ze echter uitgerust met machinegeweren en werden ze gevechtsvliegtuigen. Beroemd was de Duitse piloot met het rode vliegtuig Manfried von Richthofen. Hij haalde 80 vijandelijke vliegtuigen neer. De Franse held was Georges Guynemer, die 54 vliegtuigen neerhaalde en verdween tijdens een luchtgevecht.

WORDT VOORTGEZET

Een praatje bij een plaatje

WE HOUDEN VAN MUZIEK

TWEE GROTE NAMEN :
FRANZ LISZT
TAMAS VASARY

BEIDEN zijn afkomstig uit Hongarije en beiden zijn wereldberoemd. Tamàs Vàsàry werd in 1933 te Debrecen geboren. Hij deed muziekstudies in zijn geboortestad en ging dan naar Boedapest om er zich te volmaken aan de Liszt-Academie, onder de leiding van de componist Zoltan Kadaly. Sedert enkele jaren geeft hij concerten in alle hoofdsteden van de wereld.

Op deze plaat — Deutsche Grammophon Gesellschaft IPM 18.589 - 33 t. — vertolkt Tamas Vàsàry het Pianoconcerto nr. 1 en het Pianoconcerto nr. 2 van Franz Liszt. Verder de H. Franciscus van Paola, die over de golven wandelt en de Paganini Etude nr. 2. Beide werken zijn eveneens van Franz Liszt. De pianist wordt begeleid door een van de beste orkesten ter wereld, nl. de Bamberger Symphoniker, onder leiding van Felix Prohaska. Technisch en muzikaal een zeer waardevolle plaat !

SCHEHERAZADE VAN RIMSKY-KORSSAKOW

IN 1865 ontstond in Rusland het « Machtig Hoopje », dat waren vijf jonge componisten die wereldberoemd zouden worden : Balakiref, Cui, Borodin, Rimsky-Korssakow en Moessorgsky. Hier brengen we dan een plaat van Rimsky-Korssakow — Philips G 05407 R — en wel de Symphonische Suite *Scheherazade*, uitgevoerd door het Concertgebouw-Orkest van Amsterdam, onder de leiding van de betreurde Eduard van Beinum. Het sprookje van 1001 nacht, waarop de muziek is geborduurd, klinkt zeer mooi. Het klinkt Oosters en wij vinden er Byzantijnse invloeden in terug, meer bepaald gezangen van de Orthodoxe kerk.

Misschien legde Eduard van Beinum een beetje té veel de nadruk op sommige ietwat langdradige passages uit het werk. De soloviolist Jan Damen verdient een extra applausje, want zijn vertolking is buitengewoon zuiver, klankvol en mooi.

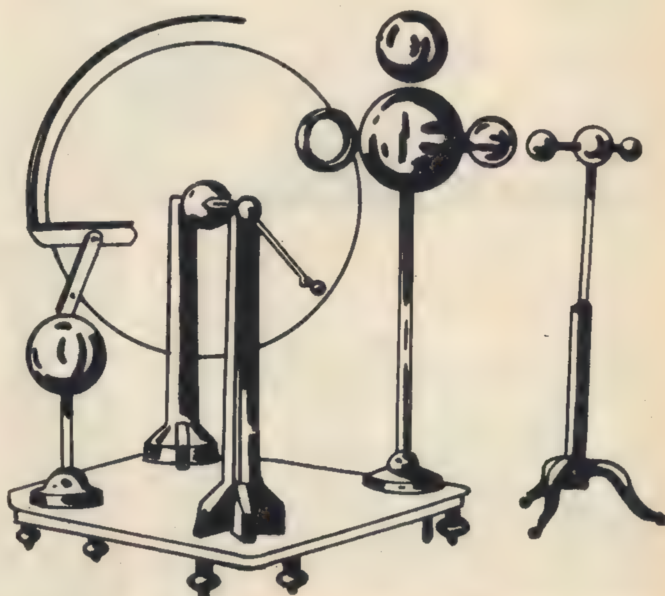
DE ELEKTRICITEIT

IN het Rijksmuseum voor de geschiedenis der natuurwetenschappen aan de Steenstraat in Leiden, werd er een tentoonstelling geopend onder het motto : Uit de kinderjaren van de elektriciteit.

De tentoonstelling geeft een zeer interessant beeld van de ontwikkeling van de elektriciteit en de kennis van dit natuurwonder van het jaar 1600 tot en met 1831, d.w.z. van de Engelsman Gilbert tot Faraday. Door middel van het-druk-op-de-knop-systeem kan je zelf een aantal toestellen en instrumenten in werking stellen, en dat is nou juist het prettige en het interessante van de zaak.

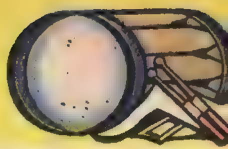
Een elektriseermachine doen knetteren is iets dat geen èchte jongen wil missen. Je ziet er een rijdend prototype van het électro-magnetisch voertuigje, dat S. Stratingh en C. Becker uit Groningen in 1835 vervaardigden. Verder een heleboel oude instrumenten, portretten, boeken, prenten en wat weet ik meer. Alle bekende namen kan je er ontmoeten : Galvani, Volta, Benjamin Franklin, Von Guericke (de man van de Maagdenburger halve bollen), en verder beroemde Nederlanders zoals Musschenbroek, de man van de Leidse fles, Van Marum, die een wereldberoemde elektriseermachine bouwde, en nog andere.

De tentoonstelling blijft geopend tot einde october. Laat de kans er een kijkje te gaan nemen niet voorbij gaan !

De TROMMELJONGEN

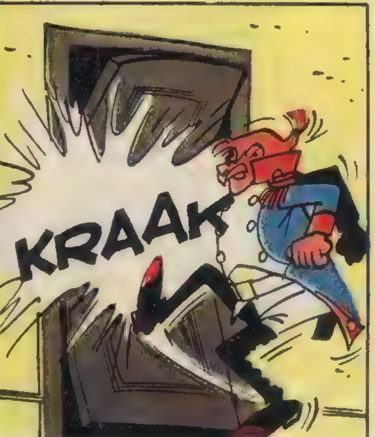

en de gouden ibis

Yoessoef heeft professor Verdurette over de gouden ibis horen praten. Hij doet de geleerde ontvoeren...

WORDT VOORTGEZET

geschenken van de KUIFJE'S BON

De Aardrijkskunde in kleurenfoto's :
België : Deel I : 9 reeksen v. 10 chromo's
Deel II : 8 reeksen
Europa : Deel I : 10 reeksen.
Deel II : 10 reeksen
plus 3 kaarten-reeksen
Deel III : 10 reeksen
Deel IV : 10 reeksen
De Geschiedenis van de Wereld:
Deel I : 11 reeksen van 15 chromo's
Deel II : 11 reeksen
Per reeks : 50 punten
De KUIFJE'S chromo's :
Vliegtuigen I : 10 reeksen
Vliegtuigen II : 10 reeksen
Luchtschepen : 6 reeksen
Automobiel : 10 reeksen

Zeevaart I : 10 reeksen
Per reeks v. 6 chromo's : 100 pt.
Kleuralbum : 100 pt.
De Meesterwerken van de Schilderkunst :
18 reeksen van kleurenreproducties
Per reeks : 200 pt.
De KUIFJE'S portefeuille : 200 pt.
Abonnement op 5 nummers van het weekblad KUIFJE 500 pt.
De puzzle op hout : 500 p.
Twee nieuwe platen in voorbereding.
ALBUMS :
Vliegtuigen I en II - Automobiel
Zeevaart :
Getoileerd : 60 F.
Gekartonneerd : 50 F.
De Aardrijkskunde in kleurenfoto's.
België I en II - Europa I, II, III en IV. Per album : 29 F.
De Geschiedenis van de Wereld
Deel I en II 29 F.
De Meesterwerken van de Schilderkunst
Deel I en II 50 F.

Stuur je punten naar de KUIFJE'S BON, Spaaklaan, 1-7, Brussel 7, of ruil ze in de KUIFJE'S WINKEL, zelfde adres. Je kan ze ook ruilen in de warenhuizen A L'INNOVATION.

De KUIFJE'S bons staan op volgende kwaliteitsprodukten :

ZWARTE KAT - NOSTA - VANDENHEUVEL - HACOSAN - SKI - FRANCO-SUISSE - PANACLE D'OR - PALMAFINA - LOMBARD COLLECTIE - SCHRIJFBOEKEN « ZOO » - VICTORIA - MATERNE - VULPEN LE TIGRE - JU'CY & WHIP - TOSELLI - PALMOLIVE - COLGATE - PROSMANS

SPEEL MET ONS MEE

OPLOSSINGEN VAN VORIGE WEEK

1. **Hazewind** kan de overwinnaar niet zijn want 17 is niet deelbaar door 3. Hij kan ook de tweede niet zijn want 17 is niet deelbaar door 2. Hij is dus de vierde en niet de derde, want hij werd niet in Leiden geboren.
Trullemans kan de derde niet zijn want hij komt uit Amsterdam en niet uit Leiden. Hij is dus de tweede, de vierde of de eerste.
Pleister kan noch de eerste, noch de derde zijn, want hij is geen Amsterdammer en werd ook niet in Leiden geboren. Hij is dus tweede of vierde.
Tocht is niet de eerste, de tweede, noch de vierde vermits hij geen enkele wedstrijd won dit jaar. Hij is dus de derde.
Alleen Trullemans kan dus de éérste zijn. Pleister de tweede, Tocht de derde en Hazewind de vierde.
2. Alléén de renner met het ronde polshorloge en die met de tatoeage op de arm staan op het tweede kiekje.
3. Jean Robic — Jean Dotto — Rik Van Looy — Gaston Nencini — Charly Gaul — Raymond Impanis — Fausto Coppi — Jacques Anquetil — Louison Bobet — Gino Bartali.
4. Indien je het cijfer 4 van het totaal achteraan zet, dan bekom je 102.564 of het vierde van 410.256.

OPLOSSINGEN VAN DEZE WEEK

Hersenwerk

Vierkant C
VIERKANT C
Zo moet je rechthoek B verdelen.

Ga je met vakantie? Prachtig ! Lees dit dan aandachtig !

INDIEN JE EEN ABONNEE BENT : Laat ons TEN MINSTE ACHT DAGEN VOORAF je naam, adres en nummer van je abonnement weten. — GEEF ONS DUIDELIJK je vakantieadres op, samen met de datum wanneer je vertrekt en wanneer je terug naar huis komt.
INDIEN JE GEEN ABONNEE BENT : Geef dezelfde inlichtingen als voor een abonnee en zend 10 F op per nummer dat je wenst te ontvangen. Voor het buitenland : 12 F.

GEEN VAKANTIE ZONDER KUIFJE !

Schrijf eens een briefje

Bert. v. d. Broek, Paul Gabriëlstraat 154, Den Haag wil graag briefwisselen met een jongen uit de Ver. Staten of uit Canada. Henk is 16 jaar en zijn hobby's zijn : vissen en het verzamelen van vliegtuig- en raketmodellen. Liefst in het Engels.

W. VAN CRAEN, steenweg op Zaventem, 273, Diegem, heeft met de Kuifje's prijsvraag 'n reportage-camera Ferrania gewonnen. Hij heeft reeds een camera en daarom zou hij willen ruilen met een draagbaar radiotoestel. Wie er belangstelling voor heeft, wende zich rechtstreeks tot dhr. Van Craen.

VAARWEL, JASON !

VERVOLG VAN PAGINA 33

kolen bunkeren bij de Steenkolen-Handelsvereniging. Voor de rest was het eenvoudig stilliggen geblazen, naast de ponten en met de achtersteven naar de De Ruyterkade gekeerd. De stokers van de wacht hielden het vuurtje brandend, onuitsprekelijk smerig en vol onbegrijpelijke ruzies over vuurdeuren, sleizen en assiewippen. De machinisten poetsten en wreven, dikwijls ook genoodzaakt op hun rug in een oliebad te liggen, wrikkend en draaiend met een sleuteltje ter grootte van een tandenborstel, terwijl een krukas — sterk genoeg om een keisteen te verpletteren — op en neer stampt tot op enkele millimeters boven hun neus.

LIEVE JASON, WAT NU ?

Nu is het dan over. De *Jason* kan in alle eer en deugd vertrekken. Het vermoeide « ingewand », dat eenmaal in actie met een angstaanjagend gereutel enorme vonkenregens uit de schoorsteen hoest, zodat alleen al het naderen van een tankschip groot gevaar oplevert, hoeft straks geen dienst meer te doen. O zeker, het schip bezit nog altijd een vermogen van 350 pk en kan met 18 km per uur door 't IJ jagen. Met een hap van twee ton kolen is zij nog steeds de hele week zoet. « Opkalefateren » zou van haar weer een fijn spuitschip kunnen maken, maar de kosten daarvan zijn nogal hoog. Daarom geeft de Amsterdamse brandweerleiding nu de voorkeur aan een totaal nieuw schip, dat een dubbele taak krijgt als patrouille- en brandweervaartuig. In de uren, dat er niets te doen valt, kan de havendienst van het schip profiteren en door middel van een mobilofoonuitrusting is het schip snel genoeg te bereiken als er ergens aan of op t' IJ brand is uitgebroken. Daarom, lieve *Jason*, wat nu ? De brandweer zelf weet het nog niet. Koop of sloop, er heerst enige onzekerheid. **MISSCHIEN HELPT HET WAT ALS WE HET NOG EENS VOOR JE OPNEMEN EN MET DE HAND OP ONS HART VERKLAREN DAT JE ZOETWATERRESERVOIR NOG BEST IN ORDE IS EN DAT JE SPUITKRACHT GEMAKKELIJK DE KROON VAN DE WESTERTOREN HAALT.**

BEN DE GRAAF

RIK RINGERS — WIE JOKT HIER ?

OPLOSSING RAADSEL N° 5

BURGER is de dief. Hij beweert dat hij 60 bankjes nageteld heeft, die genummerd waren van 8.310 tot 8.370. Dit is niet juist, want van 8.310 tot 8.370 kan je 61 bankjes tellen. Burger heeft dus het 61e bankje gestolen...

ONZE FOTOWEDSTRIJD

LIEFHEBBERS - FOTOGRAFEN, kiekjes-jagers willen jullie tien fototoestellen **EURA FERRANIA** winnen ?

Onze fotowedstrijd duurt tot 5 september, om middernacht. Er is slechts één voorwaarde te vervullen : op de foto die je ons toestuurt moet men Kuifje herkennen of zijn naam kunnen lezen. Voorbeeld : men zou er een weekblad Kuifje kunnen op ontdekken, de naam Kuifje in het zand geschreven, een personage verkleed als Kuifje, enz.

Laat je fantasie de vrije loop !

Het weekblad « KUIFJE » : 16e jaargang ; Lombard Uitgaven, P.H.-Spaaklaan, 1-11 Brussel 7. — P.C.R. 1909.16
Uit.-Dir. : Raymond Leblanc, Isidoor Gerardlaan, 9, Brussel 16.
Heliodruk : N.V. PERIODICA.

NEDERLAND : 75 cent. — Abonnement : f 7.— per kwartaal
KUIFJE - HOLLAND : Doklaan, 129, Rotterdam (Zuid). Tel. 170.965
Giro 655.389.

Canada : 20 cents. — Buitenland : 12 F.

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN IN HET BUITENLAND
Frankrijk : DARGAUD S.A., 31, rue-du Louvre, Paris 2e.
Zwitserland : INTERPRESS S.A., 1, rue Beau-Séjour, Lausanne.
Canada : PERIODICA inc. 5090, av. Papineau, Montréal 34 (Qué)

ABONNEMENTSTARIEF

	België	Nederland	Canada	Buitenland
3 maanden	120.— F.	f 7.—	$ 2,75	130.— F.
6 maanden	230.— F.	f 14.—	$ 5,50	260.— F.
1 jaar	450.— F.	f 28.—	$ 10.—	520.— F.

PUBLICITEIT publi art* 22.56.00

DE JUWELEN VAN BIANCA CASTAFIORE

DOOR HERGÉ

Wat leest de oude zigeunerin in de hand van de kapitein ?..

WORDT VOORTGEZET